Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėties, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmetami.
Geo. Washington.

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA PRICE 2 CENTAI CENTS

CHICAGO, ILL. SUBATA, LIEPOS (JULY) 28 D. 1917 M.

Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. II. No. 177

TAISOSI STOVIS GALICIJOS FRONTE

RUMUNAI SU RUSAIS EINA PIRMYN RUMUNIJOJE

Numalšinta bolševikų sukilimas Petrograde

TALKININKAI NUSPRENDĖ BE ATODAIROS KARIAUTI TOLESNIAI

RUSAI PALENGVA TVARKOMI GALICIJOS FRONTE.

Petrogradas, liepos 28. — Rusų raitarija aną dieną atbloškė atgal austrus-vokiečius pietvakaruose nuo Monasterzyska, rytinėj Galicijoj, anot oficialio pranešimo. Be to pranešama, kad Rumunijos fronte rumunų armija pasiekusi upę Suchitza ir briaujasi toliau. Rumunai paėmė daugelį nelaisvių ir 3 armotas.

Tarpe upės Dniestro ir Karpatų rusų pulkai vis traukiasi rytų link. Paskui juos čia pat briaujasi austrai-vokiečiai. Vokiečiai paėmė Galicijos miesteliu Plotycy ir Czystylor, kuriedu rusai be didesnio pasipriešinimo buvo apleidę.

Prieš besibriaujančius vokiečius karžygiškai grumiasi rusų raitarija bendrai su anglų šarvuotais automobiliais. Didelis mušis įvyko upės Sereth linijoje, kurią mėgino apginti rusai raiteliai. Tečiau prieš teutonų skaitlingumą negalėjo atlaikyti.

Kuomet sukilę rusų pėstininkų pulkai ėmė traukties atgal, rusai artileristai ant kelių suklaupę prašė pėstininkų nepalikti savo armotų priešininkui — jas ginti arba kokiuo nors budu su savimi pasiimti. Tečiau pėstininkai nepaklausė jų prašymo. Armotos jiems buvo nereikalingos. Ne tuo tikslu jie sukilo, kad gelbėti armotas ir karės medžiagą. Jie sukiło, kad leisti pasipelnyti priešininkui.

Vienas rusų ciklistų batalijonas pėstininkams bėgant sustabdė net tris besibriaujančius pirmyn teutonų pulkus ir stojo mušin su kulkasvaidžiais ir durtuvais. Vieną kartą teutonus užatako važiuodami dviračiais. Batalijonas labai nukentėjo. Kuone visų savo oficierių ir pusės žmonių neteko.

Generolo Kornilovo įsakymas šaudyti kareivius išdavikus ir nepaklusniuosius šiandie Galicijos fronte pildomas. Vienos grenadierių divizijos vadas buvo atsisakęs duoti paliepimą šaudyti į dezerterius. Šitas vadas prašalintas iš užimamos vietos ir traukiamas karės teisman.

Vienas dumos narys, parkeliavęs iš Dvinsko fronto, pasakoja, jogei rusai ten savo pozicijų užpakalyj susekę signalines stotis, iš kurių vokiečiams buvo paduodami signalai.

Petrograde gyvenantieji belgai artileristai ir ekspertai mechanikai, kurie kituomet buvo sužeisti Belgijoje, sudarė "mirties batalijoną." Šitas batalijonas keliaus karės laukan ir parodys rusams, kaip reik tikrai mušties karės lauke.

Sušaukiamas Maskvon, kaip jau buvo minėta, specialis rusų tautos atstovų suvažiavimas. Suvažiavimas įvyks šito liepos m. 31 dieną. Dalyvaus visų politiškų partijų ir srovių atstovai. Pirmininkaus Kerenskis. Bus aptarta dabartinis Rusijos krizis ir bus tartasi apie priemones, kaip veikiau ir pasekmingiau šitą krizį sustabdyti.

Laikinoji rusų vyriausybė pasiuntė ultimatumą Kronštadto tvirtovei, kur šeiminkauja bolševikai. Pareikalauta pasiduoti. Jei reikalavimas nebus išpildytas, vyriausybė ims blokuoti tvirtovę.

Vakarykšti rusų laikraščiai tvirtina, kad stovis Galicijos fronte taisosi. Generolas Kornilov įsakė savo armijai išnaujo paimti aplei stą Tarnopolį Galicijoje.

PRIEŠINASI SOCIALISTŲ NORUI.

Londonas, liepos 28.—Rusijos socialistai reikalauja, kad vyriausybė visoj šalyj uždraustų tuojaus visokią žemių transakciją.

Tečiaus teisdarystės ministeris Jafremov priešinasi. Jis sako, kad tai padaryti neturi teisės dabartinė vyriausybė. Tai gali atlikti tik busiantis parlamentarinis suvažiavimas.

NAUJOS RIAUŠĖS PETROGRADE.

Londonas, liepos 28.—Copenhagoje gauta žinia, kad per praėjusi dvi dieni Petrograde ir vėl buvo įvykusios riaušės. Socialistai bolševikai tiesiog revoliuciją buvo sukėlę sostinės gatvėse.

Ištikimoji vyriausybei kariuomenė dvi dieni kovojusi prieš sukilėlius. Ir galutinai juos įveikusi. Smulkesnių žinių tečiau apie tai truksta.

KERENSKIS PAŽEISTAS.

Geneva, liepos 28. — Gauta žinia, kad Rusijos ministerių pirmininkas ir karės ir laivyno ministeris kelis kartus pašautas ties Brzezanais, Galicijoje.

Vienas rusų pulkas atsisakė kovoti ir pasileido eiti atgal. Tuomet kito pulko artilerija atsuko prieš nepaklusnąjį pulką savo armotų vamzdžius. Kuomet armotos ėmė baubti, Kerenskis pasileido automobilium važiuoti tarpan, mėgindamas sustabdyti tą tarp saviškių skerdynę. Čia Kerenskis buvo lengvai pažeistas.

KALOMEA TEUTONŲ RANKOSE.

Berlynas, liepos 28. — Tarnopolio apylinkes aplankė vokiečių kaizeris liepos 26 d. Jis matė, kaip vokiečiai-austrai grumiasi su rusais ir varosi pirmyn upės Sereth augštumomis.

Anot oficialio pranešimo, austrai-vokiečiai briaujasi pirmyn abiem šalim Dniestro. Vokiečiai paėmė svarbų miestą Kalomea, gulintį ant Stanislau-Černovicai geležinkelio.

Rusai vejami per Karpatų miškus linkon upės Pruto.

Apie stovį Rumunijos fronte vokiečiai sako, jogei jie tenai apleidę Suchitza klonį ir atsimetę net palei upę Putna.

RUMUNAI SMARKIAI KARIAUJA.

Jassy, liepos 28. — Rumunai smarkiai veikia Rumunijoje prieš teutonus. Paėmę išnaujo 10 sodžių. Teutonai bėga betvarkėje.

MOTERIS PRAŠOSI KARĖS LAIVYNAN.

Londonas, liepos 28. — "Daily Mail" iš Petrogrado gavo žinią, jogei rusų moteris prašosi vyriausybės jas leisti tarnauti ant karės laivų, kur jurininkai pasirodė vyriausybei neištikimais.

SAKOMA, LENIN PABĖGĘS.

Petrogradas, liepos 28. — Anarchistas Nikolai Lenin, sakoma, pasprudęs iš vyriausybės rankų ir nežinia kame dingęs.

KARIAUSIM LIGI GALO — TALKININKAI.

Paryžius, liepos 28.—Talkininkų atstovai čionai pabaigė konferenciją. Konferencija buvo surengta ypatingai aptarti Balkanų reikalus.

Konferencijos pabaigoje nutarta kariauti taip ilgai, kuomet bus įveiktos centralės valstybės, kuomet jos bus patrauktos atsakomybėn už savo kriminalius darbus, kokius atlikinėja užimtuose kraštuose so civiliais gyventojais ir jų turtais.

SUNAIKINTA VOKIEČIŲ NARDANČIOJI LAIVĖ.

Paryžius, ilepos 28. — Prancuzijos pakraščiuose, į vakarus nuo Calais, sunaikinta vokiečių nardančioji laivė. Laivė išplaukė į pakraštį. Įgula iš jos išlipo ir pasidavė prancuzams.

DIDELI MUŠIAI LIETUVOJE.

Petrogradas, liepos 28. — Krevos-Smorgonės fronte rusai varosi pirmyn, anot oficialio pranešimo. Tenai rusai vieną vokiečių pulką nuo bendros jų linijos atkirto ir kuone visai sunaikino.

ANGLAI PASIGAMINO MAISTO NAMIE.

Londonas, liepos 28.—Anglijos gyventojai šįmetai javams ir bulvėms suvartojo 6 nuoš. daugiau žemės, negu paprastai, neskaitant mažesniųjų daržų visoj šalyj.

DU S. V. GENEROLU ANGLIJOJE.

Londonas, liepos 28.—Anglijon atkeliavo Suv. Valstijų kariuomenės generolu, John Biddle ir R. M. Blatchford, su savo štabais.

PADIDINTA MOKESČIAI BERLYNE.

Berlynas, liepos 28.—Vokietijos sostinės gyventojai šįmet šalies išdan turės sumokėti 104,000,000 markių mokesčių. Taigi 11 milijonų markių bus daugiau negu perniai.

CHOLERA SIAUČIA VOKIETIJOJE.

Copenhagen, liepos 28. — Čionai pasklydo žinia, kad kaikuriuose Vokietijos miestuose, ypač Hamburge, pradėjus siausti choleros epidemija.

RUSIJOS PASIUNTINYS VATIKANE.

Petrogradas, liepos 28. — Rusija įsteigia savo pasiuntinystę Vatikane (Rymė) prie Šv. Tėvo. Veikiai bus pasiųstas pasiuntinys. Tai pirmu kartu rusų istorijoje pasitaiko, kad Rusija turėtų savo pasiuntinį Vatikane.

S. V. AMBASADORIUS APIE RUSIJOS STOVĮ.

Washington, liepos 28. — Suv. Valstijų ambasadorius Francis iš Petrogrado valstybės departamentui pranešė, kad pastaruųjų dienų nuotikiai visą Rusiją buvo supurtę, kaip dar nekuomet pirmiau. Tečiau dabar militarinė kariuomenėje atmaina išnaujo vyriausybę gerai sustiprino. Paaiški, jogei negalimas daiktas turėti atsakomą kariuomenę, jei jos disciplina bus kontroliuojama kareivių komitetų. Reikia tuos komitetus vienu užsimojimu panaikinti, o tuomet ir tvarką bus galima pravesti kariuomenėje.

Kuomet karės fronte sukilo kariuomenė, visos partijos ir srovės vyriausybės griežtai pareikalavo, kad jinai imtusi kuoaštriausių priemonių ir pravestų reikalingą tvarką.

Rusijos ambasadoje viršminėtos žinios patvirtinamos. Dar priduriama, kad dabartinė rusų vyriausybė nėra persiėmusi šalies valdymu, todel jai prideramai ir nesisekė sutvarkyti tokią didelę šalį. Dabar išnaujo šitai vyriausybei už patarėjus sugrįžo dumos pirmininkas Rodzianko, buvęs apšvietos ministeris Ignatjev, Plechanov, prof. Aksentjev, admirolas Kolčak ir kiti. Jie visi yra gerai susipažinę su šalies valdymo reikalais, todel bus žymi pagelba dabartinei vyriausybei.

Petrograde vis dar gaudomi ir areštuojami socialistai bolševikai ir "raudonosios gvardijos" nariai. Kareivių ir darbininkų atstovų taryba dažnai išleidžia ir skleidžia atsišaukimus į visuomenę, kad jinai prisidėtų prie gelbėjimo revoliucijos vaisių.

Užsienių laikraščiuose buvo paminėta, kad Petrograde maištai buvo sukilę dei maisto stokos. Tos žinios buvo neteisingos, kadangi Rusija maisto turi pakaktinai. Be to jau prasidėjo javų valymas. Šįmet Rusijoje pavyko gausus javų užderėjimai. Be to visoj šalyj gerinama transportacija. Taip kad javų pristatymas žymiai palengvinamas ir gyventojai neturi reikalo skųsties maisto stoka.

GUBERNATORIUS TRAUKIAMAS TIESON.

Austin, Tex., liepos 28. — Texaso piliečiai traukia tiesan savo gubernatorių Ferguson už viešųjų pinigų eikvojimą. Valstijos legislatura jį pastatys po taip vadinamuoju "impeachment."

Copenhagen, liepos 28. — Iš Viennos gauta žinia, kad rusai apleidžią Černovicus, Bukovinos sostinę.

Anglija priešinasi taikai

Atmesta taikos šalininkų rezoliucija

Londonas, liepos 28.—Anglijos parlamento žemesniajam bute įvyko diskusijos taikos reikale. Taikos klausimą parlamente buvo pakėlę atstovai taikos šalininkai. Jie indavė savo rezoliuciją, kurioj buvo pasakyta, kad Vokietijos parlamentas nuolankiai išsireiškęs apie taiką. Todel atstovai taikos šalininkai kreipėsi į vyriausybę, kad šita, susinešusi su savo talkininkais, apibrėžtų taikos sąlygas ir jas paduotų Vokietijai. Be kitko rezoliucijoje buvo pasakyta, kad talkininkai privalo priimti rusų pasiulijimą, jogei artimiausioji talkininkų konferencija karės tikslus privalo aptarti podraug su tautos atstovais, bet ne vieniems vyriausybės atstovams palikti tas visas aptarimas.

Tečiau parlamentas 148 balsais prieš 19 atmetė šitą taikos šalininkų rezoliuciją.

Prieš rezoliuciją kalbėjo buvęs ministerių pirmininkas Asquith. Jis pasakė, jogei talkininkai trokšta taikos, bet taikos tokios, kuri neatvilktų nelaimių didžiosioms tautoms, vedančioms dabartinę karę ir pakeliančioms milžiniškus nuostolius. Buvęs ministerių pirmininkas sveikino žinią, kad rudens pradžioje turės įvykti talkininkų konferencija, kurią sumanė rusų vyriausybė. Du nauju šių metų atsitikimu liudija apie karės tikslų tikrumą: 1) autokratinės Rusijos vyriausybės panaikinimas ir 2) Suv. Valstijų dalyvavimas karėje. Dabartiniais laikais talkininkai reprezentuoja milžinišką laisvųjų pasaulio tautų didžiumą. Talkininkai nekariauja už kitką, kaip tik už laisvę. Asquith reikalavo visiškos neprigulmybės nukentėjusioms nuo karės šalims, kaip tai Belgijai, Serbijai ir kitoms. Deja, vokiečiai nenori Belgijos apleisti. Jie vis didesnį savo jungą slėgia ant Belgijos, kad tuo tarpu Belgija turi but visai neprigulminga šalis. Asquitho nuomone, karė turi but vedama taip ilgai, kol pasaulyje išnyks militarizmo pavojus.

Ministeris A. Bonar Law stojo prieš rezoliuciją. Jis pažymėjo, kad jei rezoliucijos autorių pažiuros buvo teisingos, tai Anglija butų kalta už visą šitą karės piktadarystę.

Taikos šalininkai kalbėjo už rezoliuciją. Tečiaus nieko negelbėjo. Anglija nenori taikos. Nori įveikti vokiečius, o paskui pasiulyti jiems taiką ir stoti derybosna.

EINA GANDAS, KAD KITCHENER ESĄS GYVAS.

Londonas, liepos 28.—Anglijoje išnaujo pasklydęs gandas, kad buvęs Anglijos karės ministeris Kitchener esąs gyvas. Šitai patvirtina ir Kitchenerio sesuo, Mrs. Parker. Tečiau jinai nepasako, kuomi remiasi taip tvirtindama. Pasakojama, kad Kitcheneri vokiečiai paėmę nelaisvėn.

Kitchener su savo palydovais ir visu štabu nuskendo su karės laivu "Hampshire" keliaudamas į Rusiją. Bet tikrai nežinoma, ar laivas nuskendo nuo vokiečių paleistos torpedos, ar nuo minos.

SUSEKĖ IR VISKAS.

Washington, liepos 27. — Senatas nesenai paskyrė komisiją ištirti, kodel taip daug pabrango tautiškos vėliavos. Komisija susekė, kad vėliavų fabrikantai yra susitarę imti augštas kainas už vėliavas.

Komisija patyrė, kad šįmet vėliavų medžiaga pabrangusi 50 nuoš. Bet fabrikantai vėliavas brangina 10 kartų daugiau.

Su tuo viskas ir pasibaigia.

VOKIEČIŲ ŠNIPAS NUGALABINTAS BELGIJOJE.

Amsterdam, liepos 28. — Vokietija Belgijoje neteko vyriausiojo šnipų viršininko. Nežinia kas ir kur jį nugalabijo. Paskirta 3,000 markių dovanų susekti žmogžudžius.

Liepos 12 dieną m. Liege sušaudyta 12 belgų. Jų tarpe buvęs vienas kunigas.

New York, liepos 28. — Paliuosuota iš kalėjimo anarchistė Goldman negauna parankos 25 tukstančių dolerių. Buvo pasiulyta tiek vertės laisvės bondsų. Bet teismas nepriėmė. Reikalauja grynų pinigų.

DIDELIS STREIKAS CHICAGOJE.

Šiandie ryte Chicagoje paskelbta geležinkelių bėgių sukinėtojų streikas ant 19-kos geležinkelių linijų. Dirbo apie 7,000 bėgių sukinėtojų. Jų didžiuma, sakoma, sustreikavo.

ORAS.

Liepos 28, 1917 m.

Chicago ir apylinkės. — Šiandie ir rytoj gražus oras ir šilčiau.

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Dienraštis
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
Prenumeratos kaina:
Chicagoje metams $6.00
6 mėnesiams $3.50
3 mėnesiams $2.00
Kitose S. V. miestuose metams $4.50
6 mėnesiams $2.50
3 mėnesiams $1.50
Ketvergo laida $2.00
Perkant atskirais numeriais visur po 2c.
Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar expreso "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.
Redakcijai prisiųstieji raštai ir korespondencijos negrąžinami, jei autorius, atsiųsdamas tokį raštą, nepažymi ir neindeda krasos ženklelių sugrąžinimui. Visokiais reikalais kreipianties adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC., 1800 W. 46th street, Chicago, Illinois
Tel. McKinley 6114.
XX
"DRAUGAS"
Lithuanian Daily Friend
Published daily except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., INC., 1800 W. 46th street, Chicago, Illinois. Tel. McKinley 6114. Established 1908
Terms of Subscription: In Chicago by mail or carrier per year $6.00 Outside Chicago by mail $4.50 Thursday edition $2.00. At News Stands 2c. a copy. Advertising rates on application.

IŠ Dienos į Dienon

IR LENKAMS RUPI LIETUVOS NEPRIGULMYBĖ.

Šįmet gegužės mėnesyj Varšuvoj įvyko visų lenkų partijų atstovų suvažiavimas. Tartasi apie Lenkijos reikalus. Žinoma, nepamiršta ir Lietuvos "likimo." Gi Lietuvos "likimas" lenkams labiaus rupi, ne kaip kurių manoma. Suvažiavimo dekleracijoje apie Lietuvą taip pasakyta:

"Politikos partijos ir srovės žemiaus pasirašiusiuose savo atstovų asmenyse visuomenės vardu prikeltos lenkų valstybės reikalauja taipogi neprigulmybės senovės Didžiosios Lietuvių Kunigaikštystės žemėms.

"Lenkija beperstojo stengsis atnaujinti sąjungą su neprigulminga Lietuva tvirtai įsitikinus, kad Lietuvą apgyvenančios tautos: lietuviai, lenkai, baltgudžiai, savanorioj ir taikioj vienybėj abiejų valstijų ras užtikrinimą tautinio, kulturinio ir ekonominio plėtojimosi visų visuomenės sluogsnių" (seka parašai).

Kun. A. Vilimavičius, gyvenąs Friburge, rašydamas apie tai "Išeivių Drauge" tarp kitko štai ką pažymi:

"Tas lenkų žodis, kaipo dokumentas, mums lietuviams yra svarbus tuomi, kad jie pripažįsta reikalauti Lietuvai neprigulmybės. Bi tik lietuvių sulenkėjusiems bajorams šiek tiek užkišt gerkles ir akis pridengt nuo Varšavos. Tečiaus prisižiurėjus arčiaus į tą lenkų žodį, kiek matytis jų pinklių lietuviams ir noro globoti lietuvius. Lietuviai gerai ir aiškiai permato prie ko lenkai eina. Tik paimkime pirmą dalį. Čia padalija lietuvius į tris tautas: — lietuvių, lenkų ir baltgudžių. Tuokart, kad Lietuvoje nėra nei lenkų, nei baltgudžių, o yra tik lietuviai ir dalis lietuvių sulenkintų ir subaltgudintų, taigi negali buti tris atskiros tautos, apyvenančios visą Lietuvą. Daugiaus butų galima prisiminti apie žydus, ne ką apie lenkus. Man rodos, lenkai supranta tris tautas daug plačiaus negu mes manome. Baltgudijos dalis, kuri kitados įėjo į Lietuvą, aplenkinta-skaitoma lenkiška, o baltgudžius dar nesulenkintus nei kiek skaitoma baltgudžiais. Vadinas, lenkai kloja sau kelią per Lietuvą lenkais, o per Baltgudiją lietuviais. Lenkai parodo kas aniems rupi. Rupi lenkams kuoplačiausiai praplėsti į rytus per Lietuvą ir Baltgudiją. Kas link prižadų kulturos tautiniai ir ekonominiai, tai Lietuvos langas į jurą yra platus ir nereikalaus pagelbos, o su tautine kultura sugebės patįs jąją pakelti ir plėtoti".

Reikia pridurti dar štai kas: Lenkai išreiškė šitą savo "užuojautą" ir "susimylėjimą" Lietuvai tada, kuomet jų visos pastangos pas vokiečių vyriausybę apie Lietuvos prijungimą prie Lenkijos nuėjo niekais.

ŠOVINISTŲ NERIMAVIMAI.

Visose tautose yra šovinistų. Nuo jų nėra liuosa nei amerikiečių tauta. Šios šalies šovinistai ilgas laikas jau viešai darbuojasi, kad kuoveikiaus visus svetimžemius suamerikonintų. Šovinistai daug darbo padėjo bekovodami prieš ateivystę. Perniai jie išdalies atsiekė tikslą.

Dabar jiems išnaujo atsirado gera proga užtelti prieš visus šioj šalyj gyvenančius svetimžemius nepiliečius. Kaipgi, Amerikos piliečiai dabar imami kareiviauti, jie turės guldyti savas galvas karės lauke, o svetimžemiai nepiliečiai naudosis laisve. Taip ne galima.

Ir sukelia trukšmą šovinistai prieš ateivius. Jie reikalauja vyriausybės, kad šita visus svetimžemius nepiliečius, tinkamus kareiviauti, be atodairos paimtų savo kariuomenėn. Vieni jų pataria priversti svetimžemius išsiimti pirmąsias pilietybės poperas ir paimti juos kariuomenėn. Kitaipgi jie turi but deportuoti į tas šalis, iš kur jie yra atėję. Kiti vėl pataria, kad svetimžemius reikia paimti į prekybos laivyną, kurs bus veikiai gaminamas. Dar kiti tvirtina, kad svetimžemius reikią pristatyti prie priverstinų darbų, tarytum, šiais laikais jie tik veltėdautų. Bet tos visos jų pastangos, matyt, nueis niekais, nes šalies vyriausybė žino, ką daro, jei nenori nei klausyti tų šovinistų kurstymų. Juk gyvuoja tarptautiniai įstatymai, kurie apsaugoja svetimžemių nepaliečiamybę. Žinomas daiktas, tie įstatymai gali but atmainyti. Bet reikia visų šalių pilno sutikimo. Gi katra čia šalis taip lengvai sutiks atsižadėti savo pavaldinių–piliečių.

Praturtėjo Amerika nuo svetimžemių darbo žmonių, tai dabar jų nereikia. Svetimžemiai ir ne vieną šovinistą padarė milijonieriumi. Dabar-gi juos norima pajungti vergystės jungan.

Kad tuos ponus suraminus, reikia pažymėti, jogei svetimžemiai nepiliečiai ir be prievartos skaitlingai įstoja kariuomenėn. Reiškia jie pamilo laisvos šalies vėliavą ir nevaromi eina už ją guldyti savo galvas. Be šito, svetimtaučiai nepiliečiai šiuo momentu atlikinėja papraščiausius ir sunkiausius darbus, į kokius amerikiečiai nenori nei pažiurėti.

Tatai argi teisinga butų juos dar labiaus spausti ir persekioti.

NĖR KO LAUKTI ANGLIŲ ATPIGIMO.

Angliški laikraščiai dažnai, turbut iš savo patriotinio atžvilgio, myli skelbti sensacijas ir tiesiog nebutus daiktus. Juk nesenai jie buvo rašę, jog anglekasyklų savininkai atpigina anglis karės metui, taip, kad anglių suvartotojai (šalies gyventojai) vienais tik metais sutaupytų šimtus milijonų dolerių, kurie pirmiau patekdavę į anglekasyklų savininkų kišenius.

Nuo to laiko praėjo kelios savaitės. Bet anglis kaip buvo, taip ir yra brangios.

Dabargi šiomis dienomis Illinois valstijos šalies apginimo komisija paėmė "nagan" šitos valstijos anglekasyklų savininkus. Pareikalavo, kad jie atpigintų anglis. Šituo reikalu užsiėmė net pats gubernatorius. Buvo sušaukta konferencija.

Išpradžių anglekasyklų savininkai šiaip taip vedė derybas su šalies apgynimo komisija. Bet kuomet pastaroji anglekasyklų savininkams pagrasino, šitie komisijai griežtai pasakė: Ne jusų reikalas kišties į musų produkciją ir nustatinėti jai kainas. Tuo tikslu gali užsiimti tik federalė šalies apgynimo komisija.

Pasirodo, kad kaip anglių, taip maisto ir kitokių pragyvenimui reikalingų daiktų trustai nieko nesibijo. Jie žino, kad už kainų kėlimą jų niekas negali nubausti, nes negyvuoja tos rųšies įstatymai.

Rodos, tokius įstatymus nesunku butų pravesti kongresui. Bet argi kongresui rupi gyventojų buvio pagerinimas. Pačiam kongrese viskas dirbama atbulai, kad tik nepakenkus turčių kišeniams. **Štai senatas**, pravezdamas maisto bilių, nepamiršo padėti mažiausios kviečiams kainos — 2 dol. bušeliui. Bet augščiausios kviečių kainos klausimas nei vienam tautos atstovui neparupo. Nes jei kokiai prekiai pažymima mažiausia (minimum) kaina, tuomet trustams leidžiama kainas didinti, kaip tik jiems patinka.

Bet sakysime, tegu senatas padėjo mažiausią kainą su tuo tikslu, kad trustų agentai farmerių neskriaustų. Gi jei taip, tai argi nereikėjo pažymėti ir angščiausią kainą, kad šalies gyventojai nebutų skriaudžiami.

Vadinasi, visur viskas veikiama atbulai.

Pačiai šalies vyriausybei tokie santikiai daro daug nesmagumo, o gyventojams gamina vargą.

NUO REDAKCIJOS.

Kaikurie musų Redakcijos nariai trumpam laikui išvažiavo. Sumažėjus darbininkų skaičiui mes negalime davinėti patarimų nei žodžių nei raštu apie pasiliuosavimą iš kariuomenės.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DRAUGĄ"

Vyskupas Edvardas Ropp'as grįžta Vilniun.

P. A. Stolipinas visomis pastangomis didino žiaurus Rusijos nacionalizmo jėgas. Bekovodamas su nerusiškomis tautomis Rusijoje, galingasis Dumos išvaikytojas susidurė su katalikų Bažnyčia, tų tautų užtarėja.

Vilniaus vyskupas Edvardas Roppas yra šviesus žmogus. Jis žinojo, kad Bažnyčios sutartis su visuomenės mokslais ir naujausiomis viešpatijų valdymo formomis gali atnešti daug naudos liaudžiai. Jis sudarė Katalikų Konstitucijonalistų organizaciją.

Rusų biurokratija jo nekentė už tatai, kad jis visomis pastangomis vykino konstitucionalizmą ir už tatai, kad pareikalavo, idant Vidaus Dalykų ministerija atsitrauktų nuo nelabo katalikų nuosavybės eikvojimo. Lenkų šovinistai "tautiniai–demokratai" nekentė vyskupo už ką jis nepasidavė jų direktyvai ir nenorėjo sistematiškai lenkinti Lietuvos.

Rusų biurokratams, ypač p. Vladimirovui, tikėjimų departamento direktoriui pasisekė prigauti lietuvių vadą daktarą Basanavičių. Lietuvių spauda sukilo prieš vyskupą Ropp'ą. Mat vyskupas negali pats visur pributi, o tarp jo pavaldinių, kuriais jis turi remtis valdydamas vyskupiją, buvo žmonių perdaug atsidavusių lenkams. Už šitų veiksmus lietuvių spauda ėmė kaltinti vyskupą Ropp'ą.

Stolipinas patyrė, kad ir lenkai ir lietuviai sukelti prieš Vilniaus vyskupą, kuris šiaip galėjo tapti autoritetu suvienijančiu vietines nerusiškas jėgas rusifikuojamoje Lietuvoje. Todel Stolipinas caro vardu įsakė vyskupą Ropp'ą išvežti iš Vilniaus.

Tat buvo sulaužymas tarptautinės sutarties. Nes yra sutarta tarp popiežiaus ir Rusijos kad katalikų vyskupai ir skiriami ir pašalinami abiem pusėm, t. y. popiežiui ir Rusijai, sutariant. Vyskupas Ropp'as tapo prašalintas vienu caro paliepimu, be popiežiaus pritarties.

Kadan gi caras nėra katalikų vyskupų viršininkas, todel Ropp'o prašalinimas iš Vilniaus buvo vien tiktai teisės laužymo veiksmas, neturintis kitokios doriškos reikšmės, kaip tik nedorybę. Nors išgabentas iš savo vyskupijos Edvardas Ropp'as vis-gi buvo ir tebėra vienatinis tikras ir teisėtas Vilniaus vyskupas. Visi kunigai visose Mišiose visoje Vilniaus vyskupijoje visą laiką nuo 1907 iki dabar ištaria vyskupo Edvardo vardą.

Monsinjoras Kazimieras Michalkevičius tapo paskirtas valdyti Vilniaus vyskupiją vien delto, kad tikrasis vyskupas valdyti negalėjo. Paskyrimas įvyko tokiu budu, kad vyskupas Ropp'as pats Šventajam Tėvui pastatė kun: Michalkevičiaus kandidaturą. Į jį galima buvo žiurėti kaipo į vyskupo Roppo generalį vikarą, valdantį vyskupiją tik delto, kad tikrasis vyskupas faktiškai negali valdyti.

Rusų valdžia nenorėjo to pripažinti. Ji liepė Vilniaus kapitulai išrinkti administratorių taip kaip tat daroma vyskupui mirus. Tečiaus Vilniaus kapitula pasipriešino valdžiai ir administratoriaus nerinko. Tada valdžia pabaudė kapitulą, atimdama iš jos jai priklausančius namus, bet kapitula nepabugo nei bausmės.

Biurokratai įtarė prelatą Joną Sadowskį, kad tas savo intekme palaikąs visą kapitulą. Sadowskis tapo prašalintas iš Vilniaus, bet kapitula vis gi laikėsi kanoniškų teisių.

Tada Vilniaus kapitulos narys prelatas Vincentas Kluczynskis gyveno Petrograde kaipo katalikiškosios kolegijos narys. Jis buvo geru su p. Vladimirov'u, tikėjimų departamento direktorium. Direktorius pamatė, kad nėsant kam peržiurinėti pasaulinės valdžios raštus, ateinančius į Vilniaus vyskupo raštinę, darosi daug painių pačiai tai valdžiai. Departamentas ėmė ieškoti taikos, bet nusileisti nenorėjo.

Tada Vladimirovas su kun. V. Kluczynski'u nuvažiavo Ryman. Tos kelionės pasekmė buvo tokia, kad Šv. Tėvas kunigą Michalkevičių paskyrė valdyti Vilniaus vyskupiją ne vyskupo Roppo, o Šv. Tėvo vardu. Todel kun. Michalkevičius oficialiai vadinasi "Apaštališkasis Administratorius arba Valdytojas. Mat Rymas vadinas: Apaštalų Sostas, tai gi Apaštalų Sosto paskirtasis valdytojas vadinasi Apaštališkuoju Valdytoju.

Iš to matome, kad vyskupas Roppas niekuomet neliovė buvęs tikruoju Vilniaus vyskupu. Toje valandoje, kada jis sugrįžta Vilniun, prelato Michalkevičiaus valdžia pasibaigia savaimi.

Jaunajai Rusijai vyskupas Roppas mylimas nevienu žvilgsniu. Jis buvo pirmasis Dumos narys. Diduma tos Dumos narių atsėdėjo po 3 mėnesius kalėjime už kovą su Stolipinu. Vyskupas Ropp'as skyrium kovojo su tuo žiauriu milžinu ir skyrium kentė bjauriau negu kalėjimą per dešimtį metų.

Petrogrado "Santara" išreiškia prisidingėjimą, kad vyskupo Ropp'o grįžimas Vilniun esąs pavojingas lietuvybei Vilniaus gubernijoje ir šiaip Lietuvoje. Tas prisibijojimas teturi tik tą pamatą, kad, klebonaudamas Mintaujoje, kun. E. Ropp'as yra išsitaręs, jog Lietuva neturi ateities kaipo tauta. Tvirto budo žmogus neužsigina savo žodžių, neužsigynė jų nei vyskupas Ropp'as. Bet jisai sako niekuomet netrukdysiąs lietuviams kovoti, kad tas prijautimas neįvyktų. Jis pripažįsta, kad mus kova už tėvynę yra simpatinga ir kad jis jai prijaučia.

Rašantis šituos žodžius yra liudininkas, kaip vyskupas Ropp'as širdingai rupinosi 1904 metų vasara, kad Vilniuje įsikurtų lietuviškas laikraštis. Biurokratai, ypač p. A. Charuzin'as, tas pastangas suardė.

Vyskupas Ropp'as silpnai moka lietuviškai, delto nemėgsta rodytis su lietuviškomis prakalbomis, tečiaus reikalui esant jis neatsisako pagerbti mus kalbą. Vizituodamas vyskupiją jisai tyčia lietuviškai pasakė trumpą prakalbą Anušiškių bažnyčioje, nes žinojo, kad apylinkės lenkai rupinasi ištautinti tą parapiją kaip ir kitas netolymasias. Tuomi vyskupas patvirtino vietinio klebono apsiėjimą, kuris gina žmones nuo ištautėjimo. Kur klebonai turėjo drąsos išdėti lietuvių reikalus Vilniaus vyskupijoje pačiam vyskupui Ropp'ui, ten jis juos paremdavo.

Vyskupas Ropp'as 1905 m. pripažino Lietuvių Krikščionių Demokratų programo dalį, kurioje kalbama, kad toje vyskupijoje, kur yra 100,000 lietuvių turi buti vyskupas arba pavyskupis lietuvis, kad parapijose, kur yra 1,000 lietuvių turi buti ir lietuviškų pamaldų taip tankiai, kaip tat išeina sulyg bendro parapijiečių skaičiaus, kad parapijose kur yra nors 300 lietuvių, turi buti kunigas lietuvis.

Prie vyskupo Roppo Vilniuje niekuomet nebuvo taip negražiai apsieita su lietuviais kaip tat atsitiko vėliaus del gegužinių pamaldų Šv. Jono bažnyčioje.

Gaila, kad vysk. Roppas iš lietuvių pusės nukentėjo du skaudžiu smugiu. Pirmasis buvo tas, kad p. Ed. Ed. Naviekas blogai sunaudojo vyskupo užsitikėjimą. Tas ponas yra garbės narys Lietuvių ir Žemaičių Labdariškosios Draugijos Petrograde ir ten afišuojasi lietuviu, kur to mums nereikia. Antras smugis tai buvo žliba Vilniaus lietuviškų laikraščių politika tuo laiku, kada vyskupas Roppas kovojo su Stolipinu. Jaunoji mus spauda parėmė biurokratą reakcionierių prieš pažangųjį vyskupą. Vyskupas Roppas yra taip protingas ir doras, kad neparodys mums pagiežos, o tiedvi mus jaunatvės klaidi.

Iš vyskupo Roppo gyvenimo galime pridėti šitas žinias, kad jis yra gimęs Liksnoje 2 gruodžio 1851 m. Baigęs teisių fakultetą Petrogrado universitete jis įstojo į Kauno seminariją, o iš ten iškeliavo į Innsbruką Tiroliuje, kur baigė teologijos fakultetą. Sugrįžęs įsišventino kunigu 20 liepos 1886 m. Budamas Mintaujos klebonu pastatydino gražią bažnyčią ir įkurė parapijinę mokyklą. 9 birželio 1902 m. jis tapo paskirtas Saratovo vyskupu ir konsekruotas Petrograde nedėlioje, 3 lapkričio tų pačių metų. Metams praslinkus 9 lapkr. 1903 m. Vilniaus vyskupas Zwierowicz tapo perkeltas į Sandomirių, o į Vilnių atkeliavo vyskupas Ropp'as. 1906 m. jis tapo išrinktas į pirmąją Dumą, o 1907 m. tapo prašalintas iš vyskupijos. Dabar jis grįžta į ją.

Dieve duok jam laimingai ir ilgai valdyti mus sostapilio bažnyčią!

LIETUVIAI SVETUR.

Iš Šveicarijos atėjo No. 146 dienraščio "Gazette de Lausanne et journal Suisse." Tas dienraštis yra vienas iš seniausių Šveicarijos, nes jau šimtas dvidešimti metai kaip išeina. Jis labai žymioje vietoje patalpino straipsnelį "Une manifestation en faveur de la Lithuanie" (Manifestacija, išreiškianti Lietuvai užuojautą).

Nekartosime straipsnio turinio, nes jis aprašo lietuvių vakarą, įvykusį Friburge 21 gegužio. Mes jau seniau aprašėme tą vakarą.

Akyva straipsnio užbaiga: "Prie progos atsiminkime, rašo Lozannos dienraštis, kad p. Fernand Mazade, andai kalbėdamas Paryžiuje apie lietuvius, pasakė, **jog jie esą labiausiai persiėmę vakarų civilizacijos dvasią, už kitas gyvenančias rytuose tautas, ir kad iš visų šiaurės žmonių jie artymiausi lotynams.** Nėra aiškesnės tiesos už tą pasakymą ir bet-gi niekas jos nežino. Tai-gi Paryžiuje susidarė komitetas su tikslu teikti žinių apie Lietuvą, apie jos garbingą praeitį, apie tą, ką ji dabar kenčia ir apie tai, ko ji tikisi iš ateities.

"Gazette de Lausanne" nepriklauso prie skaičiaus tų prancuziškų laikraščių, kurie žinodami apie Lietuvą tyli, o tik talpina apgarsinimus lenkiškų bankų.

Jusų pinigai turi buti padėti geroje saugioje valstijos bankoje
SECURITY BANK
OF CHICAGO
Milwaukee avenue kamp. Carpenter St.
3% ant Jusų Pinigų
Atdara Panedėliais ir Subatomis Vakarais iki 8 valandai
Skoliname pinigus ant Namų
Persiunčiame pinigus į Europą ir galima gauti Laivokartes.

BAISIAUSIAS VARGAS LIETUVOJ.

Žmonės badauja—vokiečiai žiauriausiai elgiasi.

Neapsakomai liudnų žinių iš Lietuvos praneša mums "Išeivių Draugas" No. 27 š. m. Visas baisenybes musų tėvynėj aprašo tula Natalija Petrauskienė, kuri, matyt, buvo, o gal ir dabar yra Lietuvoje. Ji rašo:

Kaip rusų kariuomenę nuvarė toliaus, tai po dviejų mėnesių vokiečiai užvedė savo tvarką. Išlipdė jie plakatus, kad be leidimo vokiečių valdžios nieko negalima parduoti, ką rusų kareiviai bėgdami paliko, kad niekur negalima važiuoti iki ryto 5 val. nuo 9 val. vakaro. Kas išvažiuotų nelaike, tam žadėta bausmė 100 markių ar kalėjimas. Be pasparto negalia važiuoti į kreisą arba apskritį. Medžiai sodžiuose nukirsti. Užgynė nešioti čebatus ilgais aulais, esą: jus norite buti puikesni už kareivius. Kai pamatydavo einantį su ilgais aulais čebatais, tai nuo kojų nutraukdavo, atimdavo ir žiemos laike.

Žmones visus surašė, išdavė pasportus su pirštoantspauda. Paskiaus surašė visus gyvulius ir daug jų atėmė. Taipo jei ukininkas turėjo 10 karvių, paliko tik 3, kas turėjo 6 — tam paliko 2, ir taip panašiai su kitais gyvuliais. Mokėjo, bet pigiai. Vištas ir tas nabages surašė ir suskaitė, kiek kiaušinių deda. Jei atranda daug, tai nurodo kokią dalį kiaušinių reikia atiduoti vokiečiams. Ant šunų uždėjo mokesčius, tai žmonės greitai juos nužudė, nes neturi iš ko mokėti. Nevalia pulkais vaikščioti. Užgynė pjauti kiaules be leidimo valdžios. Kam atsibosta sausa duona valgyti ir ką nors pasipjauna, tai jei valdžia sužino, nubaudžia 50 markių ir atima tą mėsą.

Kiekvieną mėnesį reikia duoti valdžiai po pusę svaro sviesto. Jei karvės bergždžios vistiek turi duoti, kas neduoda tą baudžia.

Be leitenanto leidimo Vabalninkų V. Vaitekunas pardavė avelių kailius ir milo. Žandarai sužinojo, atėjo ir nubaudė 300 markių ir dar jo pačią išgąsdino, įrėmę revolverį krutinėn, o ji buvo neščia. Patį Vaitekuną irgi aplupo. Už tą Vaitekunas padavė ant teismo pas Biržų kreisamtmaną. Žandarai sužinojo, kad jis buvęs pas kreisamtmaną atlėkė vėl pas ji, smarkiai su nagaikomis prikapojo ir pramušė 3 skyles galvoj. Teisme Vaitekunas dar užsimokėjo 500 markių ir atėmė nuo jo paskutinius gyvulius. O nuo Gaižunų Gesiaučios atėmė paskutines karves už tai, kad jis sykį buvo pas kreisamtmaną.

Žastaičių Vileišį nušovė pačios delei. Jis buvo vedęs moterį iš Aulių Dagyčią. Toj po vestuvių jai atsirado vaikas, už tą jos vyras pradėjo neapkęsti. Žmonės sako, kad ji susitarė su savo vaikinu vyrą nužudyti. Ji išleido naktyj laukan karves. Kavalierius buvo už klojimo, kaip Vileišis nuėjo suvaryti karves į tvartą — jį nušovė, o klojimą uždegė. Kitas sėbras apskundė Palšį, kad jis turi šautuvą ir nušovė. Žandarai atjojo, padarė kratą, šautuvo nerado. Tada suėmė tą skundiką, prisirišo prie arklio ir vedžiojo nuo vieno sodžiaus į kitą. Tada suvarė apylinkės visus žmones žiurėti, kaip skundiką korė. Kaip tik užnėrė kilpą ant kaklo, tai tas iškišo mėlyną liežuvį. Jei kas nusigrįžo, nežiurėjo, tą su nagaikomis mušė ir liepė žiurėti. Saikino žmones, kad karės metu nevalia meluoti. Nepabaigė karti. Tą skundiką vaikiną ir Palšį nusivežė į Biržų kalėjimą.

Rusų belaisvių yra pabėgę vien Kauno gubernijos apie 8,000 ir jie slapstos po Lietuvą. Nuo vokiečių valdžios yra užginta juos priimti ir begalo smarkiai baudžia. Bet ką darysi. Jie ateina naktimis, prašo maisto, duonos. Neduosi, gali užmušti ar padegti ir aš pati vieną nelaisvį užlaikiau 3 mėnesius.

Žąsnyčių dvare gyveno vakmistras ir keletas žandarų. Vakmistras jojo savo reikalais ir gale Petrošiškių susitiko du žmogu; tai buvo rusų kareiviai. Jie užkabino, o jis davė po cigarą. Tie du žmonės nutraukė jį nuo arklio ir papjovę pakišo po kelmu. Vyrai Petrošiškių sodžiaus pačmė tą arklį ir parvedė į Žąsinyčius pas žandarus. Žandarai klausia, kur padėjot vakmistrą, jie sako nežinome. Šoko žandarai ieškoti ir atrado pakastą po kelmu. Tada visus to sodžiaus žmones mušė, kankino su šunimis pjudė, viską atėmė ir išvarė į Vokietiją visus nuo senelių iki mažiausių kudikių be duonos kąsnio, nuplyšusius, apdriskusius. To negana, to viso apskričio žmones baisiai plėšė ir gyvulius atėmė iki Galvokų. Ir dar jie turėjo užmokėti bausmės 3,000 markių, Trisakiai 1,300 mr.

Didiškių sodžiun atėjo keletas šnipų ir juos žmonės prilupė. Paskiau atėjo žandarai, baisiai apiplėšė visus gyventojus ir be mielaširdystės mušė. Suėmė šias ypatas: P. Kaulinską, Sukiuką, Račinskelį, J. Ragaišius ir dvi mergini Andriliunaites. Kaulinską labai nežmoniškai kotavojo, nes jis pirmas užpuolė ant vokiečių šnipų. Jam primynė siautalo skverną, o už plaukų kėlė augštyn ir draskė. Paskiaus prisirišo prie arklio ir vežė į Biržus. Arklys bėgo keliu, o jam reikėjo bristi per vandenį. Jis pailso, užduso ir ėmė bėgti kraujas iš gerklės!

Daug šnipų randasi ir iš lietuvių. Svirplėnų sodžiuje yra du šnipu. Netoli nuo Svirplėnų yra vienasėdis. Ten buvo du rusų belaisviu. Šnipai atėjo ir laužėsi pro duris. Kaip tik išlaužė duris, tai rusų belaisviai vieną šnipą nušovė, kitas pabėgo. Ta i savininkė turėjo apleisti savo namus, nes jai grėsė mirties bausmė. Deikiškius, Čipienius ir Ilakį nubaudė po 3,000markių. Žandarai gavo žinią, kad Lėliškės ar Guodžių sodžiuje užlaiko rusų belaisvius. Jie ten nulėkė,pa darė kratą, belaisvių nerado. Tik žmones apiplėšė. Viename kiemė rado 10 žąsų, kitame ančių ir mėsos. Prisikrovę du vežimu išsivežė. Prie Vabalninkų sutinka J. Bruždžių važiuojant. Jis buvo išvažiavęs penkiomis minutėmis ankščiau. Už tai bausmės užmokėjo 100 markių. Vakmistras, oficieriai išsirenka gaspadines iš lietuvių merginų bei moterų, Jie užlaiko jas gražiai, nuperka čebatėlius iš Vokietijos. Joms gerai gyventi. Vabalninkų Ragaišytė iš liuosos valios išvažiavo su vokiečių oficieriu.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

APIE LIETUVIŲ DIENOS PINIGUS.

Rockford'o Tautiečiams. Labai ačiui už užuojautos išreiškimą! Tečiau Tamistų protesto dar nespauzdinsime "Drauge." Nors to teismo, kuriuomi mus baugina laisvamanių Centralis Komitetas, nesibijome, nors malonu butų pakentėti už tėvynę, tečiau nemalonu tąsytis po teismus. Todel mes iš savo pusės vengiame viso kas galėtų priešininką erzinti be naudos tėvynei. Tamistų protestą atspauzdinsime tada, kada iš teismo gausime žinią, jog esame ištikrųjų apskųsti.

Lietuvių Dienos 44-tai kuopai Girardville, Pa. Tamistų protesto nedėsime į musų dienraštį del priežasčių paminėtų atsakyme Rockfordiečiams. Kaip jų taip ir Tamistų protestą pasilaikome redakcijoje ir sunaudosime, jei ištiesų tapsime patraukti teisman. Labai gerai padarėte pasiųsdami protestą tiems, kurie ištiesų kalti už nesiuntimą pinigų Lietuvon, butent sulaisvamanėjusiam Centraliu Komitetui New York'e. Jis ten įsisamdė sau buistynę pačioje brangiausioje to didžio miesto dalyje prie 5th Ave.

P. Adomaičiui, Muncie, Indiana. Mes neturime p. P. B. Sivickio antrašo.

P. Martynui Tulabai, Akron, Ohio. Kun. A. Maliauskis mums nepaliko savo antrašo, todel nei Tamistai negalime jo pranešti.

(Apgarsin.)

Vasarinės vidurių ligos turi įvairias priežastis, o jų išsivystymo laipsniai siekia nuo lengvo trumpo nevirškinimo iki labai sunkių ligų. Bet visuomet svarbu yra vidurius išvalyti. Trinerio Amerikoninis Karčiojo Vyno Eliksiras yra geriausiu vaistu šitam tikslui, Jis pagelbsti, net jei vidurių užkietėjimas nepasiduoda visomis kitiems bandymams ir išvalo vidurius be jokio skaudėjimo ar silpnijimo. Tai yra taipgi ištikimiausias vaistas nuo galvos skaudėjimas nervuotumo, apskrito susilpnėjimo ir t-t. Kaina $1.00. Aptiekose. Trinerio Linimentu galima visuomet pasitikėti nuo pamaitinimo, išsisukimo, sutinimo, ramatų, neuralgijos ir tt. P-s Pos. Lihan rašė mums liepos 1 d., 1917 m. iš Muskegon Heights, Mich. "Aš turėjau sutinusį petį ir negalėjau pakelti rankos. Jokiems vaistams negelbstint, aš nusipirkau Trinerio Linimento,—pavartojus tris dienas aš jaučiuosi daug lengviau ir į savaitę laiko visoks skausmas prapuolė." Kaina 25 ir 50c aptiekose, 35 ir 60c krasa. Jos. Triner Mfg. Chemist, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE
UŽMIRŠK, KAD TURI SKILVĮ.
Viena iš šių lentelių yra labai gera po valgymui del suvirškinimo. Paměginkite vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.
98

Amerikos Lietuvių Mokykla
Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenógrafijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.
Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St., Chicago Ill.

PINKERT
STATE BANK
4810 W. 22nd St.
CICERO, ILL.
Priimame Savings Account, Checking Account turime siaugas geležines skrynias (vaults). Fire Insurance, atliekame visus bankinius reikalus. Atdara kas vakara ir nedėlios ryta.

Kirchman State Bank
Kamp. 22-ros ir 56 Ave.,
CHICAGO, ILL.
Kapitalas $125,000.00
3 nuošimčius mokame ant padėtų pinigų.
Po Valstijos ir Chicago Clearing House priežura. Taip pat turi skyrių Suvienytų Valstijų pačtos (Postal Saving Funds.
Apsaugos dėžutės ant randos $3.00 metams
Atdara Paned. Ketvergais ir Subatomis iki 8 val. vakare.

SVARBIOS ŽINIOS
NUO
: LIETUVIU UKININKU DRAUGIJOS :
Mes turime daug ukių nuo 40, 60, 80 ir 120 akerių žemės su gerais budinkais, užsėtais laukais, sodnais ir gražiais ežerais aplinkui ir upėmis, kurios bėga aplinkui ukių. Mes parduodame ant ilgo išmokesčio ir 4 nuošimčio. Galite pastoti ukininkais iš pirmos dienos su $1,000.00.
Laiškais kreipkitės prie pirmininko Lietuvių Ukininkų Draugijos. Bet geriausia čia atvažiuoti ir persitikrinti.
P. MAŽEIKA,
R. 34, Box 58, Campbellsport, Wis.

Žemos kainos Elektrikinis Motoris kuris puikiai Jusų mašiną varys. Elektro atlieka sunkų darbą, o jus tik padedate.
Motoris teip-pat varo Elektrikini Fan'a, Buffer ir Grinder ir kitus naminius dalykus.
Motoris kainuoja tiktai $15; privedimą prie fan'o $2.50 extra, buffer ir grinder pritaisymai $1.50 extra.
ELEKTRIKINIS PLAUKAMS RAITYTOJAS
Ypačiai geras vakacijoms ir namie del greito plaukų suraitymo.
500 FEDERALINIŲ DIVIDENTŲ Kuponų
duodami šią sąvaitę su kiekvienu su šiais Elektrikiniais raitytojais už $3.75.
Kad norite daugiau sužinoti pašaukite per telefona
RANDOLPH 1280
Heating and Appliance Division
COMMONWEALTH EDISON COMPANY
ELECTRIC SHOP
72 West Adams Street
Michigan and Jackson
Also All Our Branch Stores
Wm. D. McJunkin Advertising Agency, Chicago 2906

TURIU DVI GALERIJAS Telefonas Yards 3164
Z. K. URBANOWICZ
Fotografijų Įstaiga
Fotografijos Grupų, Vestuvių, Draugijų, Kliubų ir Šeimynų Specijališkumas.
Nuimame Fotografijas vakarais ir negiedriose dienose.
4852 South Ashland Avenue, —::—::— Chicago, Ill.

Kaip Pinigai Auga
Pavyzdin Tu palikst regularis Taupytojas dabar ir taupisite per penkis metus, pasidedant
$1.00 į sąvaite pirma meta
1.50 " " antra "
2.00 " " trečia "
2.50 " " ketvirta "
3.00 " " penkta "
Mokant trečių nuošimčų skaitluojant pusmetiniai Tu turesi $548.27,
Neatideliok--bet pradek taupyti dabar
PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK
Didžiausis State Bank Išskyrus Loop.

47th Street
Kamp. Ashland Ave.
Musų perviršyra suviršy 7 milijonai dolerių.

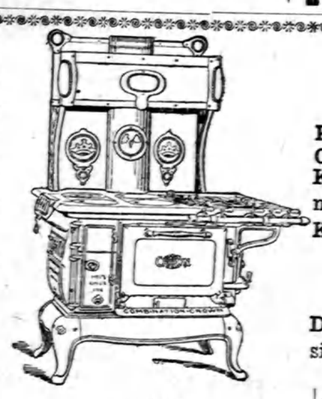
PEČIAI.
Labai puikus pečiai, naujausio išdirbimo, ant anglių ir gazo, gerai kepanti, ir verdanti visados parsiduodavo ne pigiau kaip $75.00, iš priežasties persikėlimo į naują vietą, kainą nuženiinom iki $59.75
PRANEŠIMAS
Žinotina visiems, jog mes perkėlėme savo Rakandų Krautuvę nuo 4510 S. Paulina St., į SAVO NAUJĄ LOCNĄ NAMĄ po num. 4536 So. Paulina St. Ši Rakandų Krautuvė yra viena iš didžiausių ir pigiausių pietinėje miesto dalyj.
KRAUTUVĖS ATIDARYMAS SUBATOJ, 7 DIENĄ LIEPOS (JULY)
Bus Puikių KVIETKŲ išdavimas atidaryme musų NAUJOS KRAUTUVĖS.
Didelis išpardavimas prasides tą pačią dieną ir trauksis iki 28 d. Liepos (July). Numažintos kainos ant Visų Tavorų.
Geriausio išdirbimo plieniniai springsai visokio didumo visados pardavinėjom po $6.50, šitame išpardavime tiktai po $4.75
Turime 50 Komodų visokios rųšies, kurias parduosim už žemiausią kainą
Kukiniai ir seklyčios Stalai, Skuriniai Krėslai, Karpetai, Klijonkos, Siuvamos Mašinos, Seklyčios Skuriniai setai ir kitokie tavorai dideliame pasirinkime už labai pigią kainą.
BALNIS & PUNDINAS, 4536 So. Paulina St.

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šliubinius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantis visokius šokius, armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.
Dirbu visokius ženklelius del Draugysčių. Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantjs už Chicagos orderius galite siųsti per laiškus.
STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7309
Katalogą visiems dykai, kas tik prisiųs už 2c. štampą.

KĄ VEIKIA JIE?

"Jie", Rusijoje esantieji musų tautiečiai, kas kart smarkiau bruzda, prie sienos prispirę reikalauja, kad rusų vyriausybė pripažintų Lietuvai laisvę, pavėlytų lietuviams šeimyninkauti evakuotose Lietuvos įstaigose.

15 gegužės Laikino Lietuvos valdomojo Komiteto delegacija iš M. Yčo, M. Januškevičiaus ir N. Fridmano aplankė ministerių pirmininką kunigaikštį Lvovą ir inteikė jam raštą apie Lietuvos reikalus ir prašė, kad vyriausybė pasistengtų apsvarstyti lietuvių nutarimus artymiausioje ateityj. Lvovas pažadėjęs apie tai pasirupinti. Be to minėta delegacija pažymėjo, kad vyriausybė pasirupintu tam tikru valstybiniu aktu sankcijonuoti Laikino Lietuvos Valdomojo Komiteto buvimą.

Inteikto rašto tekstas šitoks:

Ministerių Pirmininkui Kunigaikščiui G. Lvovui.

I.

1917 m. kovo 13 d. buvo nutarta Lietuvių Tautos Tarybos įkurti Laikiną Lietuvos Valdomąjį Komitetą.

1917 m. kovo m. 18 d. apie tą nutarimą Lietuvių Tautos Tarybos delegacija: piliečiai Valstybės Dumos nariai M. Yčas, M. Januškevičius ir inžineris V. Bielskis, per Tamstą yra suteikę žinią Laikinajai Vyriausybei.

Sušauktas Lietuvių Tautos Tarybos 1917 m. balandžio m. 20 d. Laikinas Lietuvos Valdomasai Komitetas pirmame savo posėdyje nusprendė: Pripažinti Laikiną Lietuvos Valdomąjį Komitetą įsikurus ir imties darbo, kaip yra nurodžius Lietuvių Tautos Taryba nutarimuose 1917 m. kovo m. 13 d.

Imdamasis Lietuvos valdomųjų darbų Laikinas Lietuvos Valdomasai Komitetas savo posėdžiuose šių metų kovo m. 20, 26 dd. gegužės m. 1 d. nutarė:

1) kreipties į Laikinąją Vyriausybę — paskirti Vilniaus Mokslo Apygardos Globėju pilietį, gimnazijos direktorių Praną Mašiotą,

2) kreipties į Laikinąją Vyriausybę — paskirti Vilniaus Teismo Rumų Pirmininku pilietį, prisiekusį advokatą Petrą Leoną,

3) kreipties į Laikinąją Vyriausybę — paskirti Suvalkų Apygardos Teismo Pirmininku pilietį, Novgorodo Apygardos Teismo narį Antaną Krisčiukaitį.

4) kreipties į Laikinąją Vyriausybę — paskirti Kauno Apygardos Teismo Pirmininku pilietį Čitos Apygardos Teismo narį Motiejų Čepą,

5) kreipties į Laikinąją Vyriausybę — paskirti Vilniaus Gubernijos Komisaru pilietį daktarą Jurgį Alekną,

6) kreipties į Laikinąją Vyriausybę — paskirti Kauno Gubernijos Komisaru pilietį prisiekusį advokatą Mikolą Sleževičių,

7) kreipties į Laikinąją Vyriausybę — paskirti Suvalkų Gubernijos Komisaru pilietį daktarą Kazimierą Grinių,

ir 8) kadangi neatidėtinai reikia pakeisti Lietuvos valdymas laisvės ir demokratizmo dėsniais, atnaujintosiosRusijos paskelptais, prašo Laikinąją Vyriausybę — paskirti čia paminėtus asmenis.

II.

1) a) Kadangi į Vilniaus Teismo Rumų Apygardą, be Vilniaus ir Kauno gubernijų, įeina irgi Gardino ir Minsko, b) Kadangi į Vilniaus Mokslo Apygardą, be Vilniaus ir Kauno gubernijų, įeina irgi Vitepsko, Gardino, Minsko ir Mogilevo gubernijos, c) kadangi Vitepsko, Gardino, Minsko ir Mogilevo gubernijos, o irgi Vilniaus gubernijos Vileikos ir Disnos apskritys, del nelietuviškumo, Lietuvių Tautos Tarybos neįtraukta į Laikino Lietuvos Valdomojo Komiteto sritį, — išskirti iš Vilniaus Teismo Rumų Apygardos Gardino ir Minsko gubernijas ir iš Vilniaus gubernijos Vileikos ir Disnos apskritys,

2) Sugrąžinti Suvalkų guberniją, del jos lietuviškumo, jos tikrajai ir etnografinei vienatai — Lietuvai;

3) Prašyti Laikinąją Vyriausybę išleisti tam tikrus įsakymus a) jog išskiriama Suvalkų gubernija iš Lenkų Karalystės visais jos valdymo atžvilgiais, b) jog išskiriama Gardino ir Minsko gubernijos iš Vilniaus Teismo Rumų Apygardos, c) jog išskiriama Vitepsko, Gardino, Minsko ir Mogilevo gg. iš Vilniaus Mokslo Apygr., d) jog išskiriama Vileikos ir Disnos apskritys iš Vilniaus gubernijos ir d) jog tris gubernijos: Vilniaus (be Vileikos ir Disnos apskričių), Kauno ir Suvalkų pavedama valdyti Laikinam Lietuvos Valdomajam Komitetui.

III.

Apie tolimesnius Laikino Lietuvos Valdomojo Komiteto spėjamus darbus pranešama Laikinajai Vyriausybei per nuolatinę Lietuvos Valdomojo Komiteto išrinktą Komisiją: Valstybės Dumos narius M. Yčą, N. Fridmaną, M. Januškevičių ir inžinerį V. Bielskį.

Naujos knygos apie Lietuvą svetimtaučių kalbose.

Iš "Santaros" tenka patirti, kad Mažosios Lietuvos lietuviai laike pastarųjų laikų pagamino nemažai rimtų knygų, kad supažindintų pasaulį su Lietuvą ir jos reikalais. Kunigas J. Vronko parašęs knygą, užvardytą "Kurliandija ir Lietuva", Vydunas — — "Lietuva praeities ir šių dienų," Dr. A. Gaigalaitis — "Baltijos ir Lietuvos klausimas," A. Pauliukaitis — "Lietuvių viltis" ir K. Verbelis — "Rusų Lietuva — etnologijos ir statistikos tyrinėjimai." Ypač didelės vertės esanti ši pastaroji kniga, kurios autorium esą pasislėpęs po slapyvarde vienas lietuvis moksli-

(Pabaiga 5-me pusl.)

Seniausia ir geriausia vyrų ir moterų drapanų dirbtuvė. Dirbame ant užsakymo.. Kaina pigi — darbas. gvarantuojamas.

Čystinam ir prosijam.

. A. METRIKIS,

1710 W. 47-ta Gatvė

Tarpe Paulina ir Hermitage

Žvaigždė

Sevaitinis Laikraštis

išeina kas pėtnyčia

Kaina metams:

Amerikoje ir Kanadoje 2 dol.
Lietuvoje ir kitur .... 4 dol.

Adresas pinigams ir korespondencijoms:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 Richmond Str.,

Philadelphia, Pa.

Phone Yards 2721

DR. J. JONIKAITIS

GYDAU VYRŲ, MOTERŲ IR VAIKŲ LIGAS

3315 S. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

Šv. Vito Šokis

P. O. Box 761 Ft. Lupton, Col. Aug. 1915

Kun. Froegel rekomendavo man Kun. Koenig's Nervine nuo Šv. Vito Šokio kaipo geriausio vaista ant kurio aš sirgau 3 menesius. 3 butelius išgeriau Nervine ir dabar esu sveika ir galiu dirbti-už gerą patarimą tariu ačiu. Mrs. H. Feiertag

F. J. Schmidt, Mott N. Dak. rašo Sept, 1915—kad Koenig's Nervine ji pagyde nuo Šv. Vitus Šokio nuo kurio jis kentėjo 2 metus. Jis užtat rekomenduoja visiems kurie serga.

John Glamman rašo iš W. Point, Miss kad jis turėjo dirbti labai sunkiai ant ukės ir negalėjo rankų pajudinti. Jis vartojo tą vaistą ir patarią visiems ji vartoti.

DYKAI Gerą knygą nuo Nervišku Ligų, ir sampeli siunčiame, Biedniems siunčiame dykai. Sutaisytą per Kun. Koenig-Fort Wayne Ind. 1876, o dabar per

KOENIG MED. CO., Chicago, Ill.
62 W. Lake Str. arti Dearborn

Parsiduoda visose vaistinyčiose už $1.00, 6 buteliai už $5.00.

FARMOS! FARMOS!

Parsiduoda Puikių Farmų

Parsiduoda puiki 42 akrų farma. Beveik visa išdirbta, 2 akrai apsėta kviečais, 3 dobilais. Gera 7 ruimų namas ir didelis tvartas. Ši farmą yra 5 mylios nuo miesto, 11 mylių nuo stoties, mokslainės ir krautuvės. Prie puikaus ežero. Gali pradėt farmieriauti tuojau. Prekė ant šitos farmos yra $3000 reikia įmokėt $1000. daugiau nereiks mokėt per tris metus po trijų metų turėsi 4 metus išmokėt likusius, Nedirbtos žemės gali nusipirkti puikia 40 akrų kur prie vandens arba prie miško apie $800 ar $900 įmokėsi $200 daugau nereiks mokėt per tris metus. Čionai yra viena išpuikiausių vietų del auginimo bulvių avyžų rugių ir dobilų. 18 lietuvių farmierių, nekurie jau 17 metų kaip farmieraują kiti 9 metus, ir daug ši meta prasidėjo. Dabar yra laikas atvažiuot ir pamatyt kaip javai auga.

Atsišaukite ypatiški arba laiškų:

M. J. Augulis. Lith. Colo. "Gausa" Dir. Sanborn Company, Eagle River, Wis.

Akiniai pašalina nesmagumą, kada Moksliškai liekа Pritaikinti. Paveikslas parodo, kaip stiklas atvaro šviesą į reikalingą vietą. Norėdamas tinkančiai akinius nešioti — kreipkitės pas K. Nurkaitį. Užbaigiau akių mokslą Northern Illinois Colegijoj.

K. NURKAITIS, OPTH DR.

1617 N. Robey Street

Prie Milwaukee ir North Ave., Tel Humbold 4618

P. K. BRUCHAS

Geriausia vieta pirkti Deimentus ir aukso žiedus aukso ir pasuksuotu laikrodėlių lencugėlų lakėtų koloneku spilkų ir tt. Musu Lietuviška krautuvė yra Viena iš didžiausių ir seniausia Chicagoje Musų laverai yra teisingai gvarantuoti ir prekės pigesnės negu kitur.

P. K. BRUCHAS

3323 S. Halsted St.

CHICAGO

DEPOSITORS STATE & SAVINGS BANK

4633-4637 So. Ashland Avenue

Turtas suvrš du milijonu

Suvienytų Valstijų Valdžios,

Illinojaus Valstijos
Cook Pavieto ir
Miesto Chicagos

pinigai čia padedami

JULIUS F. SMIETANKA, Prezidentas

Wm. H. SCHMIDT, Vice-Prezidentas,
JAMES J. PESICKA, Vice-Prezidentas ir Kasierius,
STANLEY J. RATAJCZAK, Kasieriaus Assistentas,
JAMES A. BORDERS, Kasieriaus Asistentas,
THOMAS E. WILSON, Pirm. Patarimų Komisijos,
JOHN F. SMULSKI, Direktorių Pirmininkas.

BANKA ATDARA VAKARAIS

Panedėlio, Seredos, Ketvergo ir Subatos iki 9-tai valandai vakare.

DIDYSIS VALSTYBINIS BANKAS ANT BRIDGEPORTO

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

A STATE BANK

A STATE BANK

1112 WEST 35th ST., Morgan St., CHICAGO

Kapitalas ir Perviršis $300,000.00.
Abelnas Turtas Virš $2,200,000.00.

Suvienytų Valstijų Pačto Bankos, Miestas ir Valstija laiko pinigus šiame Banke. Direktoriai šio Banko yra savininkais milžiniškų fabrikų Centraliniame Išdirbyščių Distrkte, Vice Pirm. ARMOUR and CO. Pirm. ALBERT PICK and CO., Vice Pirm. CHICAGO JUNCTION gelžkelio Kompanijos ir daug kitų Kompanijų priguli prie šios Bankos. Moka 3% už padėtus pinigus, Duoda paskolas, Apsaugoja namus nuo ugnies, Siunčia Pinigus į visas dalis pasaulio, Laivakortes parduoda ant geriausių laivų. Taipgi partraukia pinigus iš kitų bankų po visą Ameriką ir atlieka visokius bankinius reikalus.

Bankos Valandos: Nuo 9 ryto iki 4 po pit. Subatomis iki 9 val. vakare.

Didžiausias ir Stipriausias Bankas Šiame Apskrityj.
J. S. Czaikauskas Lietuvių Skyruje.

KAPITALAS $200,000,00

PERVIRŠIUS $25,000.00

PERKELK SAVO PINIGUS

Į STIPRŲ IR PARANKŲ LIETUVIŲ VALSTINĮ BANKĄ

UNIVERSAL STATE BANK

GAVIMAS PINIGŲ. Lietuvių Valstijinis Bankas sparčiai auga del to, kad kiekvienas depozitorius, nežiurint karė ar taika, gali gauti savo pinigus ant kiekvieno parejkalavimo, nes Banko fondai yra skolinami tik ant trumplaikinių pirmos kliasos sekuratcijų, kurias Bankas gali apversti į pinigus kiekvienoje valandoje.

PARANKUMAS BANKO. Lietuvių Valstijinis Baukas sparčiai auga del to, kad yra parankus Bankas, nes yra atdaras tris vakarus savaitėje ikl 8:30 valandai, kuriuose vakaruose kiekvienas darbininkas gali atlikti savo bankinius reikalus be sutrukimo nuo darbo ir be nuostolio.

BANKO STIPRUMAS. Lietuvių Valstijinis Bankas sparčiai auga del to, kad yra stiprus Bankas, nes turi gryną kapitalą ir perviršį, siekiantį $225,000.00, o Banko turtas jau siekia vyrš pusę milijono dolerių.

BANKO SAUGUMAS. Lietuvių Valstijinis Bankas sparčiai auga del to, kad yra saugus Bankas, nes yra po aštriausia Valstijininės Valdžios priežiura ir po nuolatine užžiura 15 direktorių ir 5 Banko valdininkų.

ATEITIS. Lietuvių Valstijinis Bankas ir toliau ąugs, nes turi suvirš 500 šėrininkų, kurie ne tik patįs šioj Bankoj daro biznį, bet ir visiems savo draugams įrpažįstamiems rekomenduoja šį, Banką. Šiame Banke kožnas gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj be kitų tarpininkystės.

Moka 3 nuošimtį už padėtus pinigus. Procentą išmoka du syk per metus, Sausio ir Liepos mėnesitose. Pinigai padėti šiam mėnesyj neš nuošimtį nuo pirmos dienos Rugpiučio.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. Halsted St., Kamp. 33čios gat., Chicago

BANKINĖS VALANDOS. Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. popietų. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 9 valandos ryto iki 8:30 val. vakaro.

Panedėlio Vakaro Patarnavimas Del Taupinančių.

Šios bankos valdyba apsvarstė, kad daugumui depositorių yra neparanku atsilankyti dabartinėse bankos valandose.

Užtat del parankumo tokių depozitorių, musų Savings Departamentas bus atdaras Panedėliais iki 8 valandai vakare.

Musų depozitoriai yra apsaugoti

Kapitalu ir Perviršium $5,100,000.00.

Banka, kurioje lietuviškai yra kalbama ir Lietuviai yra kviečiami atsilankyti.

State Bank of Chicago

LA SALLE ir WASHINGTON GATVIŲ

Priešais City Hall

Auksuoti Rožančiai

Tik ką aplaikėme siuntinį iš Europos puikiausių rožončių įvairių spalvų.

No. 1437.

No. 1437. Karoliai įvairių spalvų. Reikalaunant paminėkite kokios spalvos pageidaujate. Lenciugelis ir kryželis storai auksuoti kaina su prisuntimų 75c

No. 1438. Balto Akmenelio karoliai. Storai auksuoti lenciugelis ir kryželis. Gvarantuoti ant 5 metų. Kaina su prisiuntimu tik ..$1.25

No. 1439. Galama gauti įvairių spalvų karoliais. Kryželiai "Roman Gold". Gvarantuoti ant 5 metų. Kiekvienas atskirai įdėtas gražioje dežutėje. Puikiausi dovana delei giminių. Su prisiuntimu $2.00

No. 1439.

Užsisakant paminėkite numerį ir kokios spalvos norite. Pinigus galite siųsti išperkant money order, registruotame laiške, arba vieacentiniais krasos ženkleliais. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

KOMITETAS KURIS RUPINASI ŠV. BALTRAMIEJAUS PARAPIJOS ŠELPIMU WAUKEGAN, ILL.

Šis komitetas susideda iš 40 atstovų nuo 10 katalikiškų draugijų bei kuopų, parapijos komiteto ir Šv. Baltramiejaus parap. klebono.

1. J. Raila, S. Rajunas, P. Jonaiti s, J. Montvilas, P. Kapturauskas, S. Misiunas, J. Šemulinas, P. Bakšys, J. Skuldickis, K. Kišonis.
2. S. Austinas, M. Vasiliauskiutė, K. Burba, O. Baronienė, O. Rumšienė, P. Alekna, L. Zupkaitė, S. Gadeikis, M. Bujanauskienė, P. Bujanauskas, J. Bakšys, M. Skyrius, S. Žičkus, A. Surviliukė.
3. P. Ežerskis, S. Dočiutė, J. Vasiliutė, B. Juškaitė, M. Rakauskienė, V. Petrauskienė, M. Zeleniakiutė, Kun. K. Zaikauskas, A. Bakšys, Z. Žekienė, O. Dabašinskienė, E. Šabliekienė, T. Karčiauskienė.
4. V. Galinis, A. Vaitiekuniutė, O. Rulevičiutė, M. Petruškaitė.

WAUKEGAN, ILL.

Nors ir neskaitlinga musų kolionija, bet savo veiklumu, susipratimu- jau nekartą švietė pavyzdžiu net ir didesnėms kolionijoms. Dalywaudami kiekviename visuomenės veikime, waukeganiečiai, taip pat nepamiršta ir savo vietinių reikalų. Štai ir dabar musiškiai surengė ferus savo parapijos naudai, žinodami-gi, jog vienybėje galybė suorganizavo komitetą jiems vesti iš atstovų nuo visų, musų kolionijoje esančių katalikiškų draugijų. Tokiu budu ne tik intraukė tan darban visas savo organizacijų jėgas, bet dar davė gražų pavyzdį visiems savo tautiečiams, taip labai palinkusiems prie nesusipratimų, jog turint gerus norus visuomet galima sueiti prie bendro darbo kokiame nors prakilniame reikale. Šis komitetas susideda iš 40 atstovų nuo draugijų, parapijos komiteto ir vietinio klebono, žada daug gero nuveikti parapijos labui! Galime iš kalno tikėti, jog tie ferai, vedami draugijų vardu, bus labai pasekmingi. Tai parodo didis draugijų atstovų entuziazmas, taip pat ir sumaningas pasidalinimas darbu tarp atstovų—butent kiekvienos draugijos atstovai užėmė atskirą savo kampelį kurio pelnas bus auka parapijai nuo vedančios jį draugijos. Tokiu budu pasidaro rivalizacija tarp įvairių 'kampelių' ir ištiesų sunku butų dabar atspėti katras katrą pralenks. Kaip paprastai yra daroma kiekviename organizuotame veikime, taip ir čia, pirmutiniame komiteto posėdyje tapo išrinkta valdyba į kurią įėjo p. A. Bakšys pirm. ir p-lė M. Zeleniakiutė rašt., paskirta keleta komisijų įvairiems reikalams. Ferus nutarta laikyti du syk į savaitę sekmadieniais ir trečiadieniais. Užbaigimo diena dar nepaskirta, bet, kiek galima buvo sužinoti, iš komiteto narių nuomonių ferai baigsis gale rugpjučio mėn. Parapijiečiai remia sumanymą ir savo skaitlingu atsilankymu taip pat ir gausiomis aukomis. Daug suaukota parapijonų pinigais, reikalingiems daigtams pirkti, taip-gi daug sunešta ir daiktų, tarp kurių atsirado ir didelės vertės dalykų. Apie vardus ir vertę suaukotų daiktų pranešiu vėliau. Parapijiečiai remia sumanymą delto, kad jo tikslas labai prakilnus, butent, pelnas eis musų bažnyčios pataisymui Per tris pirmas savaites pasisekė surinkti $665.25. Tiesa, buvo daug ir išlaidų, bet vis-gi tas sumanymas musų parapijai bus naudingas, o vedėjai ir rėmėjai teisingai užsitarnauja pagarbos vardo.

Waukeganietis.

E. HAMMOND, IND.

Pirm trijų savaičių East Hammond'o smuklininkai buvo padarę sutartį neduoti alaus neštis namo, bet vargšai ištesėjo tik vieną savaitę. Po to jie vėl padarė sueigą ir sutarė duoti alų neštis namo, nes pelnas buvo sumažėjęs. Net ir pirmosios savaitės metu buvo 2 saliunu streiklaužių (skebų). Nežiurėdami sutarties, juodu davė alų viedreliais neštis namo.

Vieną vakarą parėjęs iš darbo, pasiėmiau kibirėlį ir nuėjau į saliuną. Tarnas sakė "nėra alaus ir neduosim daugiau į viedrelius." Aš sakau, kodel saliuninkas sakė, jog jie niekuo nekalti. Kadangi alaus virėjai uždraudė duoti tai ir neduosim." Aš išėjęs iš to saliuno einu namo ir žiurių, iš kito saliuno žmogus nešasi kibirą alaus. Aš sakau: 'Ar tau tame saliune davė?' Sako "Yes." Tai ir aš mėjau ir gavau alaus. Tai matote "Draugo" skaitytojai, kaip saliuninkai darbininką už kvailą laiko.

Šale East Hammond'o už pusės mylios yra da porasaliunų, kur gyventojų tėra tik keli. Tuodu saliunu davė alaus į viedrelius per visą tą laiką, kada miestelio saliuninkai buvo susitarę neduoti. Anuodu duodami dar dejavo, kad mažai pelno turi. Mat, čia moka $500 už leidimą, o už dėžę ima $1.50. Chicagoje kaikuriose vietose tai už tą pačią dėžę ima po $1.25 nors už leidimą (license) moka po $1,000. Tečiaus ir chicagiečiai saliunai gali pragyventi. Dabar 21 liepos man pasitaikė ieiti į vieną lenkišką smuklę. Klausau, saliuninkas pasakoja, kad panedėlyj degtinės stiklelis bus 15 centų. Sako, negali pragyventi. Bet aš manau, jau ar nebus tiems saliunams galas. Gal jau uždarys juos visai tai bus Dievo dovana.

Mašinistas.

Prierašas. Visas pasaulis žino, kad saliuninkai išnaudoja savo svečius, kad su jais kaip su mulkiais apsieina. Užtatai susiprantantieji žmonės nei nevaikščioja į tas ištvirkimo įstaigas. Nereikia laukti, kol valdžia saliunus uždarys: geriausia patiems žmonėms liautis vaikščiojus. Liaukimės gėrę svaigalus, tai saliunai išnyks, o juose gaištantieji žmonės ras naudingą darbą.

KĄ VEIKIA JIE?

(Pradžia 4-me pusl.)

ninkas. K. Verbelio veikalas turis 108 puslapius, didoko formato su dviem Lietuvos kvalifikuotais žemlapiais. Jo skyriai: Įžanga, I. Etnologinė apžvalga, II. Etnografijos ir statistikos medžiaga, III. Lietuvių skaičius, jų gyvenamos vietos ir jų santikiai su kaimynais. 1. Kauno gub., 2. Kurliandija, 3. Vilniaus gub., (Vilniaus gub. pavesta didžiausias skyrus, 22 puslapių), 4. Gardino gub., 5 Suvalkų gub. ir Pabaiga. Kninga "Rusų Lietuva — etnologijos ir statistikos tyrinėjimai" parašyta daugiausiai remiantes rusų oficialiais ir rusų mokslininkų šaltiniais.

Vienas didžiausių Europos laikraščių apie tą kningą, tarp kit ko taip rašė:

"Autorius savo nepaprastu mokėjimu vartoti turtingą medžiagą, savo šaltu objektyvumu ir lanksčiu kritikingumu duoda tikrą pavyzdingą mokslo turtą... Kas nori Lietuvą pažinti ar rašyti apie ją, negali praeiti to rašto."

Viskas lietuviškai gimnazijoje.

Nuo ateinančių mokslo metų pradžios Voronežo lietuvų vyrų ir mergaičių gimnazijose įžengiamoje, pirmoje ir antroje klasėse visi mokslo dalykai bus mokinami vien tik lietuviškoje kalboje.

BAŽNYTINIAI VARPAI

VARPAI

ATMINČIAI VARPAI

McShanne Bell Foundry Co
Baltimore. Md. U. S. A.

REIKALINGA

Patyrusių, vedusių anglių mainerių į Missouri ruimingas atramstytus machine-mainos, 4 pėdų gysla. Geros aplinkybės Pasitikėk pastovaus darbo. Krovimo mokestis 61,1c. už toną. Waverly miesčiukas turi apie 800 gyventojų puikiose, sveikose aplinkybese Mainos viena mylia tolumoje nuo miesčiuko. Yra pirmos rusies gyvenami namai ant randos, nekuriuose namuose yra ir bėgantis vanduo, prieinamos kainos. Geros mokyklos.

Waverly Coal Company
WAVERLY, MISSOURI.

Namų Savininkai!

Neduokite save išnaudoti ivairems žydeliams leiskite papuošti jusų namus šažingam malioriui. Mes atliekame ivairius malėvojimo darbus, taipgi popieruojame kambarius prieinamiausiomis kainomis.

Nežiurint kokioje dalyje miesto jus gyvenate kreipkites laiškų arba ypatiškai.

Petras Cibulskis
2343 W. 23 rd. Pl. Chicago, Ill.

Kur Tamstą perkate? Kodel ne pas mus?

Tegul Kvorka padabina Jusų namą. Pas mus galima gauti visokių naminių radankų k. t.

rakandu pečių, divonų, siuvamų mašinų, pianų grofonolų, viskas pas mus gaunama.

Kuomet Jum prireikės ko prie namo kreipkitės prie

PAUL KVORKA
1551-53 Chicago, Ave., Arti Ashland Ave. Chicago Ill.
Telefonas Monroe 2500

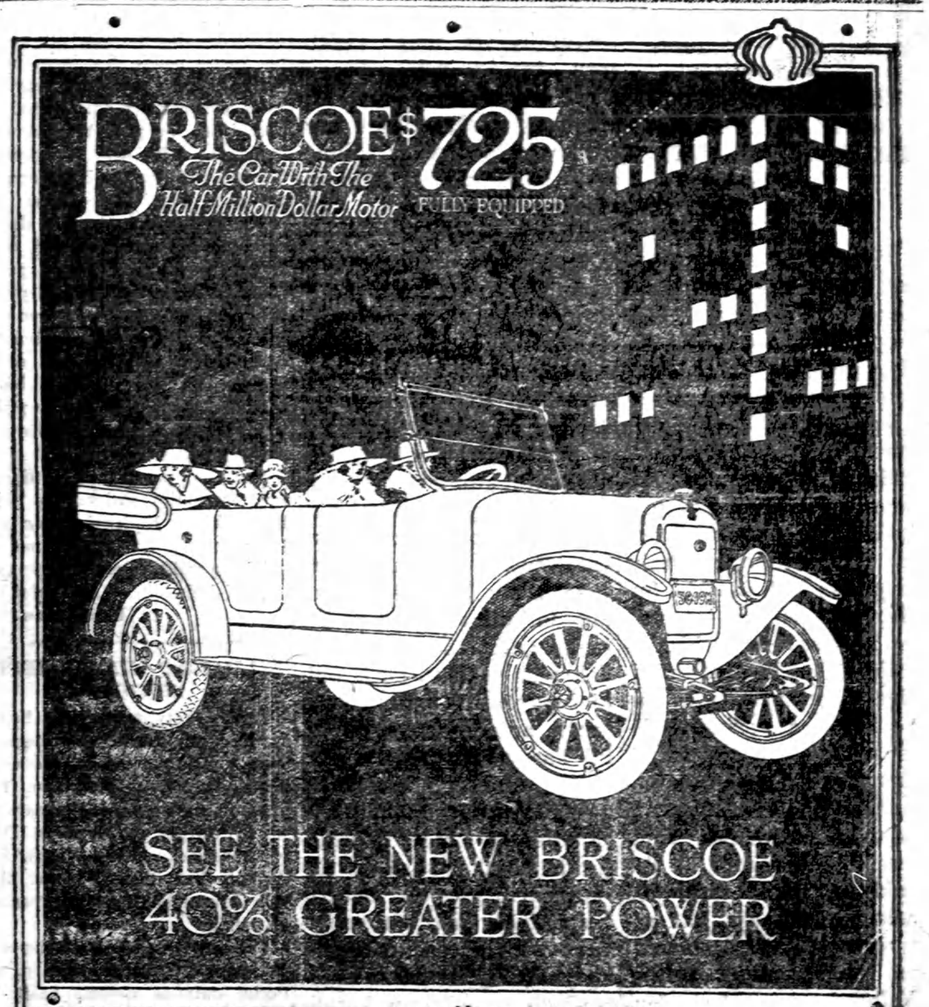

Išpildymas Vertes Pritraukia

PAMATYKITE musu naują modelį 4—24 Briscoe — didelis ir gražus karas. Jeigu pamatysi tuojaus sakysi "Tas Briscoe kaip tik atitiko mano skoni". Šiuos karus mes dirbame savo nauiuose fabrikuose ir už $725.

DIDESNIS motoris britalsvtas, gražiai nupališuotas, ukris patenkins kiekviena. Niekados pirmiau Briscoe nėra atidaves toki kara už taip žema kaina.

GRAŽAUS stvliaus, stipriai padarytas vpačiai koioms užtektinai vietos ir labai smagus važiuoti.

Penkiu Sėdvniu Touring Car ..	$725
Coachaire	$850
Keturiu Sėdvniu Roadster Car	$725
Visos Kainos F. O. B. Jackson.	
Deliverv Car	$725

BROWN — WILSON
Repartment 00 JACKSON, MICH.

PIRMAS BENDRAS
PIKNIKAS
IR KONCERTAS
RENGIAMAS
VISŲ CHICAGOS LIETUVIŲ PARAPIJŲ CHORŲ

Nedėlioje Liepos-July 29, 1917 m.
BERGMAN'S GROVE,
Riverside, Ill.
Dainuos Milžiniškas vyrų choras. Mergaičių Choras ir Mišras choras

CHICAGOS ŽINIOS.

Šeštadienis: 28 liepos Šv. Nazarijaus ir Celso kankinių. šv. Viktoro pirmojo popiežiaus kankinio ir šv. Inocento pirmojo popiežiaus išpažintojo.

Sekmadienis devintasis po Sekminių: 29 liepos. Šv Mortos mergelės. Ji gyveno V. Jezaus laikais, buvo sesuo toLozoriaus, kurį Išganytojas prikėlė iš numirusių. Jos mirties metai nėra žinomi. Tą pačią dieną šventųjų Felikso, Faus tino ir Beatriksos kankintinių.

Pirmadienis: 30 liepos Šv. Abdono ir Senneno kankintinių. Juodu buvo persai, laiduodavo nužudytųjų krikščionių lavonus. Decijaus Rymo ciesoriaus laikais, viduje trečiojo šimtmečio, tapo nužudyti už tikėjimą.

NEZALEŽNINKŲ DARBAI IR NEPASISEKIMAI MELROSE PARKE, ILL.

"Draugo" skaitytojams jau buvo pranešta apie nezaležninkų veikimą. Melrosparkiečius lietuvius galima pagirti už tai, kad nezaležninkų ragus nulaužė. Liepos 21 d. 1917 m. buvo surengęs pats Bužinskis iš Chicagos, Ill. prakalbas Mel rose Parke, Ill. Tos prakalbos garsino, buk jas rengia vietos Melrose Parko komitetas ir Bužinskis. Susirinkus žmonėms į svetainę ir ponas Bužinskis, išmėtęs 3 butelius maltino įeina iš karčiamos į svetainę ir ponas Bužinskis, išprakalbų. Pradėjo sakyti, buk jis esąs biednas ir neturtingas. Atvažiavęs iš Lietuvos nuėjęs pas kunigus ir pas vyskupą. Tas paklausė, ar jis turįs 700 dolerių. Atsakęs, ..ad neturiu, tai už tai ir nepriėmė jo į kunigų skaitlių. Kalbėtojas taip labai šaukė, kad vaikai ėmė klykti iš baimės kelios moterys gavo nešti vaikučius laukan. Mat nezaležninkas manė, jog kuo labiau rėks, tuo labiau susirinkusieji patikės melais. Bet susirinkusieji visi ėmė kalbėti tarp savęs, kad Bužinskis perdaug išsigėręs maltino, net stalą gali sudaužyti ir suknią suplėšyti. Negavus jam ne pabaigti kalbėti žmonės ėmė kelti trukšmą. Tada aš nunešu kalbėtojui raštelį prašydamas, kad aš noriu paaiškinti apie vietos komitetą. Bužinskis žiurėjo apie 10 minučių, pribėgo ir jo klapčiukas; abu skaitė apie 5 minutes ir antgalo raštelį pasiėmė klapčiukas, nusinešė ant vietos, atsisėdo ir vėl skaitė, o publika kvatojosi. Bužinskas vėl pradėjo blevizgoti, nieko nesakęs apie raščiuką. Iš publikos pasigirdo net keletą kartų kur dėjai raštą, kur dėjai "receipt'ą."

Bužinskis kaip tyli, taip tyli. Tik pasakė "Amen."

Aš matydamas didelį žmonių išnaudojimą, nes paskelbė rinksiąs aukas vietos Melrose Parko komiteto vardu, pritariant kitiems, sumaniau apginti darbininkų sunkiai uždirbtus centus. Atsistojęs prašau prieš rinksiant aukas suteikti man leidimą papasakoti apie komitetą. Gavęs pritarimą visų aiškinau sekančiai: Susitvėręs komitetas Melrose Parke nenori išnaudoti gyventojų par tai, kad Lietuva bus gal liuosa nes caras nuverstas, o dar Amerika paskelbė karę Vokietijai; taigi nenorime pradėti darbo turime katalikų italų bažnyčią atvažiuoja kunigas lietuvis, tai mums ir nereikia nieko daugiau. Komitetas jau tenai sustojo veikęs. Tai-gi Bužinskis visai be reikalo vartoja tą komiteto vardą. Bužinskis meluoja sakydamas, kad nuo jo, reikalavo 700 dolerių vyskupas nuo jo, gal reikalavo ne pinigų bet kunigiško paliudijimo, o jis to neturėjo, tai tada vyskupas turėjo tokį išvaryt lauk. Jis gal but buvo kur Lietuvoje zakrastijonu pramoko kelis žodžius lotiniškai suburbuliuoti kaip tetirvinas po kadugiu. Atvažiavęs Amerikon mato kaip kunigai nekurie dar automobiliu važiuoja, ne tik kunigai ,bet ir geri taupus darbininkai), tai-gi pasinorėjo ir nezaležninkui pasivažinėti. Bužinskis neturi pinigų; jam atėjo kokį biznį sumanyti butent nezaležninkauti, kunigus peikti ir keikti, buk jie plėšikai buk tik jis vienas darbininkų užtarėjas. Jis persistato save žemu ir prašo aukų nuo darbininkų. Musų lietuviai gailios širdies duoda. Jeigu jis sakitusi norįs puikiai gyventi, puikų namą turėti, automobiliu važinėti, tai kas tokiam duotų nors vieną centą? Westvillės nezaležninkas Jankauskas, aš pats esu Chicagoj girdėjęs jo pasaką, sakė jis norįs biednai gyventi neturįs gaspadinės nei automobiliaus o ką jis padarė surinkęs kelis tukstančius dolerių nuo sumulkintų katalikų? Pasiėmė sau gaspadinę už pačią ir nusipirko automobilių ir išdumė kur pipirai auga. Tos moterelės kur buvo sunešusios, viena firankas ant langų, kita vištą kita kiaušinių, dar kita žolyną, tos visos neša tat visa atgal iš Jankausko klebonijos Visi nezaležninkų vyskupai ir kunigai tai yra darbininkų išnaudotojai. Melrose Parko lietuviai neprivalo duoti nei vieno cento tokiems apgavikams.

Taip jie ir padarė: nedavė nei vieno cento Bužinskiui sukilo visi ir išėjo iš svetainės, likusieji keli man pasakojo, buk jis norįs mane areštuoti už sugadinimą biznio, nes negavęs nei vieno cento už plakatus. Sako tai senas običajus ir dar kitokiais žodžiais sugrįžęs ant pagrindų pludo sakydamas visokių nesąmonių. Vietoje ko areštuoti tegul Bužinskis saugojasi, kad pats nepakliutų į areštą.

A. Jonča.

ROSELAND, ILL.

Šv. Mykolo Ark. Draugija turėjo savo priešmetinį susirinkimą Visų Šv. parapijos svetainėje, 10806 Wabash ave. Atlikus svarbius drjos reikalus tapo išrinkta nauja valdyba: Pirm. Tamošius Petkus, vice-pirm. J. Petkus, protok. raštininkas P. Jogminas ir kiti visi likosi senieji. Susirinkime buvo stebietina ir vienybė ir broliškumas. Buvo inešimas (p. J. Stonkus) numažinti įstojąmą mokestį naujiems nariams, nuo 16 metų iki 30 metų 50c. nuo 30 metų iki 35 1.00, viršaus pusė mokesčio, pagal konstitucijos. Butų pageidaujama kad visi Rymo K. Lietuviai norintieji prigulėti prie draugijos pasinaudotų šita proga. Draugija yra gera. Ji sutarė parengti gražų balių ateinančiame rudienyje.

Į komitetą inėjo p. J. Stonkus ir p. Plungis.

ROSELAND, ILL.

29 d. liepos š. m. 3 val. po pietų įvyks, Visų Šv. parapijos pusmetinis susirinkimas, bažnytinėje svetainėje, 10806 So. Wabash av.

Gerbiamieji parapijiečiai, malonėkite visi atsilankyti minėtame susirinkime. Kiekvieno gero parapi jiečio priedermė yra ateiti ir sužinoti parapijos stovį.

Tik visi kurie ateisite malonėkite kiekvienas pasiimti savo bažnyčios sėdynes kortelę, nes be to nei vienas neieis. Komitetai buvo sutarę., kad kiekvienas parapijietis įeidamas per duris parodytų parapijinę knygelę, bet tas liko atmainyta delto kad, parapijos knygelės yra nuo pradžios įkurimo parapijos. Taigi kurie pirma prigulėjo keli metai atgal, o dabar nepriguli, tie nebus įleisti, nors knygelę turėtų kaip ir geri parapijiečiai. Su knygelėms gali prieiti ir trukšmadarių. Todel tapo nutarta, kad kiekvienas ateinantis susirinkiman turi parodyti sėdynės kortelę. Nes tik tokiu budų susirinks vieni tikrieji parapijiečiai, kadangi sėdynių kortelės kas metai kitokios.

Mes tikri parapijiečiai atlikime savo pusmetinį susirinkimą bejokio trukšmo. Kadangi dabar yra šiltas laikas, tai nenoretume ilgai laiko gaišinti ginčiams.

Kviečia *Komitetai.*
M. Misiunas.

MILŽINIŠKO CHORO REPETICIJOS.

Pereitą ketvirtadienį 26 liepos šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyko milžiniško choro repeticija. Jame yra 300 giesmininkų. Tat yra suvienyti chorai šitų parapijų: Šv. Jurgio, Šv. Kryžiaus, Dievo Apveizdos, Aušros Vartų, Šv. Antano, Visų Šventų ir Šv. Mykolo Arkaniolo. Bandymas pasisekė puikiai.

Tas choras nedėlioje 29 liepos 4 val. po pietų, vadovaujant p. A. Pociui dainuos viešame pasilinksminime Bergman's Darže. Spėjama, kad daugelis važiuos paklausyti šio didžio ir puikaus choro.

Korespondentas.

PARODA IR DIDIS SUSIRINKIMAS (MASS-MITINGAS).

Ketvergė buvo milžiniška paroda, kurioje dalyvavo 10,000 kareivių ir 100,000 žmonių atėjusių pažiurėti. Be to gi buvo daug įvairumų, ypačiai galima buvo pastebėti daug tautiškų ypatybių iš Amerikos istorijos.

Po parodai buvo didis susirinkimas (mass - mitingas) Coliseum su tikslų pritraukti daugiau žmonių į kareiviją. Buvo įvairių prakalbų, dainų ir muzikos. Pasekmė to viso, buvo kad prisirašė į Dėdės Samo kariuomenę 175 liuosnoriai.

DIDELIS IŠVAŽIAVIMAS.

Dievo Apveizdos parapijiečiai, liepos 24 d., turėjo speciali susirinkimą, kuriame sutarė surengti didelį išvažiavimą. Minėto išvažiavimo tikslas yra suteikti progą visiems čionykščios parapijos lietuviams ir lietuvaitėms ir kitų Chicagos apielinkių, kaip seniems taip jauniems, suseiti, pasilinksminti, pažaisti ir pakvėpuoti tyru oru, o ypač pasipažinti vieniems su kitais ir atnaujinti senas pažintis. Šis išvažiavimas įvyks rugp. 12 d. Riverside — National Grove, J. Tananevičiaus senovės Darže; todel yra patartina, kad draugijos nerengtų tam panašių išvažiavimų tuo laiku, bet kad visos prisidėtų prie paminėto išvažiavimo.

PIRMAS CHICAGIETIS KAREIVIS MIRĖ.

Pirm keleto dienų Prancuzijoje Amerikos armijoje mirė kareivis George Hamilton Melville. Mirties priežastis buvo bronchialis plaučių uždėgimas. Nabašninko tėvai gyvena 9546 Avenne L So. Chicago. Jo lavoną žada parvežti į South Chicagą ir čia palaidoti gimtinėje žemėje.

CHICAGIETIS LAIVŲ VALDYBOJE.

Ketverge 26 liepos Washingtone įstojo į laivyno valdybą ir prisieką padarė chicagietis p. Edward N. Hurley. Jis užėmė vietą p. Williamo Denman, kuris gavo kitą paskyrimą.

CHICAGIETIS GELEŽINKELIŲ VIRŠININKAS.

Great Western geležinkelio prezidentas p. Samuel M. Felton neseniai buvo paskirtas tvarkinti geležinkelių inžinierių regimentą, siunčiamą iš Amerikos į Prancuziją karės tikslais. Dabar jis turi didesnę ir pavojingesnę priedermę pergabenti per vandenyną tą regimentą su visais padarais reikalingais geležinkeliams tiesti. Jo uždavinys yra prižiurėti visą tą pagelbą, kurią Amerika suteikia Prancuzijos geležinkeliams, pirkti reikalingus daigtus ir turėti atsakomybę, kad viskas gerai eitų.

PRANEŠIMAS.

Šuomi pranešame, kad "Draugo" Bendrovės šėrininkų specialis susirinkimas bus 22-rą dieną rugpjučio, 1917, 2-rą valandą po pietų "Draugo" bendrovės name, 1800 W. 46th St. Minėto susirinkimo tikslas bus bendras visų "Draugo" Bendrovės šėrininkų pasikalbėjimas apie padauginimą "Draugo" Bendrovės kapitalo nuo $25,000.00 iki $50,000.00 ir numažinimą šėrų kainos par value kiekvieno šero nuo $25.00 ant $10.00 už šerą.

Kun. A. Ežerskis, pirm.
J. J. Statkus, rašt.

NOTICE.

Notice is hereby given that a special meeting of the stock-holders of the Draugas Pub. Co. will be held at 1800 W. 46th St., on the 22nd day of August 1917 at the hour of 2 o'clock p. m., for the purpose of considering the voting upon the proposition to increase the capi tal stock of the said Draugas Publishing Company from $25,000.00 to $50,000.00 and also the proposition to decrease the par value of each share of stock from $25.00 per share to $10.00 per share.

Dated this 13th day of July, 1917.

Rev. A. Ežerskis, pres.
J. J. Statkus, sec'y

Ką tik išėjo iš spaudos Joannos Tamašauskaitės (Lakštutės)
EILĖS.
Kningutė 64 puslapių, ant gražios popieros.
Kaina tiktai 25c.
Agentams nuleidžiamas didelis nuošimtis.
Galima gauti pas pačią autorę:
720 N. Main St., Kewanee, Ill.

"ASISKELBIMAI "DRAUGE" ATNEŠA GERĄ NAUDĄ.

Apskelbimai

Jauna pora priversta parduoti $160.00 vertės sėklyčios setą už $30.00. Stalas ir 6 kedės už $20. Divonas, kamoda ir Plieninė Lova, $225.00 Vietrola su rekordais už $50.00, Pianas vertės $800.00 parduodamas už 200.00. Rakandai vartoti tik 90 dienų.
Rezidencija:
3019 Jackson Blvd.
Arti Kedzie ave., Tel. Kedzie 1197

ANT PARDAVIMO
230 W. 46th GATVE.
Dviejų pagyvenimų namas iš priešakio — namelis mažas užpakalije iš kurio galima dar vieną randą padaryt. Už pinigus arba ant išmokesčio.
MURRELL,
Room 824 — 19 SO. LA SALLE ST.

Parsiduoda 7 sėdynių automobiliaus Sedan body (viršus) 1917 modelio. Kam reikalingas parduosiu už pigią kainą.
John Matjukas,
3338 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda maža saldainių ir kitokių mažmožių krautuvėlė. Priežastis vyras mane apleido. Viską parduosiu už $150.00.
Meldžiu atsišaukti ant sekančio antrašo:
Mrs. P. Barjinienė,
2478 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

PAMETĖ
Kas nors pinigų, 24 birželio, ant Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno žemės, mokslo užbaigimo dienoje. Kam tai atsitiko,' tesikreipia prie Vienuolyno Viršininkės.

REIKALINGA MERGINA kad galetų užimti offiso darba. Alga $10.00 į nedėlę.
Atsišaukite šino adresu:
BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246 So. Halsted St., Chicago,
Tel. Drover 2840.

Pajieškojimai.

Petras Parskaudas paieško savo pusbrolio Juozapa Tverijono paeinančio iš Kauno gub. Raseinių pavieto Tašiles Parapijos Kazimero Tverijono Sunus pirmiau givena Brooklyn, N. Y. 8 metai atgal mana adresas, at sišaukite:
P. Parskaudas
1414 S. 48 Court Cicero Ill.

Paješkau švogerio Vinco Rukštelio pirmiau gyvena 71 st. Co. C. A. C. Fort Casey Wash., pačios vardas Johanna meldžių atsišaukti sakančių adrisių.
Petras Parskaudas
1414 So. 48th Court Cicero, Ill.

Paieškau pusbrolių Prano Petro ir Antano Zalagenų paeinančių iš Kauno guber. Ukmerges pavieto Šiaulų parapijos. Kunigiškių Sodžiaus malonus Broliai zinote kas per laikai šiais mėtais atsiliepkite sekančių antrašų.
Jonas Zalagėnas
1529 So. 50th Ave. Cicero, Ill.

Paieškau savo Broli Kazimiero Kacusis jis gyvena 9 metus Westville Ill. jeigu kas žinote apie tai meldžių pranešti turių svarbų reikalą.
Simanas Kacusis
48th st. 5th Ave. Moline Ill.

Vede zmones su 2½ metų vaiku pajieško gyvenimui kambario. Jei kas turetu ar žinotu tokia kokia vieta meldžiame pranešti laiškų arba ypatiškai.
930 West 33 rd. Street. Chicago, Ill.
1 mos lubos iš front'o

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės

MOKYKIS KIRPIMO IR DESIGNING VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ APRĖDALŲ
Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktišką patyrimą kuomet jus mokysitės.
Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.
Jus esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku—dieną ir vakarais ir gauti speciališkai pigią kainą.
Patrenos daromos pagal Jusu mierą—bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gatvė, Kambarys 416-417. prieš City Hall

NUSIPIRK MOSTIES
..Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą moscia per kelis vakarus, o padarys veidą *tyru ir skaisčiu baltu..* Toji mostis išima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00. Pinigus galit siųsti ir stampomis.
J. RIMKUS,
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

SPAUSDINAME
Plakatus, Tikietus Perstatymams, Baliams, Piknikams ir taip toliau

SPAUSDINAME
Programus, Konstitucijas, laiškam popieras ir kitus spaudos darbus.

DRAUGO SPAUSTUVĖ
1800. W. 46th STREET
CHICAGO, ILL.

MUSŲ SPAUSTUVĖ
Ppildyta naujomis mašinomis ir naujausio stylius raidėmis.

MUSŲ GVARANCIJA
Mums pavestus darbus atliekame gražiai, greitai ir pigiai.

Teisingiausias ir Geriausias
LIETUVIS GRABORIUS
Charles Stepenauckas
638 Oakland ave, Detroit, Mich.
Randavoju Automobilius visokiems reikalams k. t.: Vestuvėms, Krikštynoms, Šermenims ir t. Reikaluose atsišaukite per telefoną: Hemlock 3434.

P. Bernotavičius H. M. Shanout
THE ELECTRIC SHOP
1641 W. 47th Street
Tel. Drover 8833
Atliekame visokį electrikos darbą pigiaus, geriaus ir greičiaus, negu kiti. Suvedam electros dratas į namus; geso ir elektros lempas. Taisome motorus, fanus ir visokius dalykus surištus su Elektrika.
Reikale suteikiame patarimą ir apkainuojame darbą.

Telefonas McKinley 5764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Gydo visokias Ligas
3457 So. Western Blvd. kampas W. 35 gatvės

Tel. Yards 1532
DR. J. KULIS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
3259 S. Halsted st. Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų ir vaikų.
Priėmimo Valandos: nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9. Nedėliomis: nuo 9 iki 2 po pietų; nuo 6 v. iki 8 v.

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Kamb. 324 National Life Bldg.
29 So. LaSalle St.,
Vakarais 1566 Milwaukee Ave.
Central 6390
Rasidence Humbold 97
CHICAGO, IL.

F. P. Bradchulis
Lietuvis Advokatas
ATTORNEY AT LAW
105 W. Monroe. Cor. Clark St.
Room 1207 Tel. Randolph 5598.
CHICAGO. ILL.
Gyv.: 3112 S. Halsted St.
Telephone Yards 2390

Dr. S. Biežis
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 2359 S. Leavitt St.
Valandos 4—6 ir 7—9
Tel. Canal 3877.

Dr. POVILAS ŽILVITIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas,
3203 S. Halsted St., Chicago
Tel. Drover 7179

Vyriškų Drapanų Bargenas
Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50 ,dabar parsiduoda po $15 ir 25 dol.
Nauji, daryti gatavimi nuo $15 iki $25 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikų siutai nuo $3.00 iki $7.50. Valizos ir Kuperai.
Atdara kasdieną. nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON,
1415 S. Halsted st., Chicago.

AKYS EGZAMINUOJAMAS

Kas turite silpnas akis ir trumpą žiurėjimą arba galva skauda nelaukite ilgai, bet ateitikite pas mane. Aš Jums duosiu rodą ir pririnksiu akinius. Už savo darbą gvarantuoju arba pinigus sugrąžinsiu.
PETER. A. MILLER
2128 West 22-ra gatvė

BANKES' The Best COFFEE

GARSI SANTOS KAVA. 19c
Visur parduodama po 28c ir po 30c

SVIESTAS	RYŽIAI	COCOA	Puikus Stalavas Sviestas
Geriausios smetonos ceresnis, negikur jus galit gauti 40c	Geriausio ryžio, 12c vertės, parsiduoda už 8½c	Geriausia Bankes, sulygine su bent kokia, 1-2 sv. 14c	38c

WEST SIDE: 1378 Milwaukee av. 2054 Milwaukee av. 1054 Milwaukee av. 1510 W Madison st. 2830 W Madison st. 1644 W Chicago av. 1836 Blue Island av. 2612 W. North av. 1217 S. Halsted st. 1832 S. Halsted st. 1818 W. 12th st.
3102 W. 22nd st.
SOUTH SIDE: 3032 Wentworth av 3427 S. Halsted st. 4729 S. Ashland av.
NORTH SIDE: 406 W. Division st. 720 W. North av. 2640 Lincoln av. 3244 Lincoln av. 3413 N. Clark St.

PIRMU NEGU PIRKSI GAUK MUSU KAINAS
Ant Durų, Lentų Remų ir Stoginio Popieros
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. HALSTED ST., CHICAGO